

ERŐS ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2003. június – július

TARTALOM

A Kari Tanács ülése

A Tanári Testület ülései

Az OEC Tanácsának ülései

A Doktori Tanács ülése

A szakorvosképzés keretszámai
(Bíró Gábor)

A betegek jogai 4. (Szendy Erzsébet)

A Vasváry enteriőr megnyitója

A bánáti bazsarózsa élni akar
(Kellermayer Miklós ifj.)

Kongresszusok, rendezvények:

VIII. Korányi Frigyes Tudományos Fórum; A MART IV. Kongresszusa; Gyermekneurologiai, gyermekpszichiátriai és idegsebészeti Kongresszus; ESSR 2003 – Gent; A MÉT 67. Vándorgyűlése; Szimpózium a menopausalis medicináról

Röviden:

Ösztöndíjak – Oklevéltadások – Kitérte-
tések – A magyar gyermeksebészet sikeréről – A gyermekkori elhízásról – Tanulmányút Linzben – Tübingeni látogatás

Intézeti, klinikai hírek

Tudományos közlemények karunkról

Sajtószemle

A borítón: B. R., Ember Ágoston,
Szelényi Zoltán és Wolf M. fényképei

Középen: A „Pécsi Természetfotósok” c.
kiállítás anyagából Dékány Zsolt, Gyarmati
Csaba és Takács Gábor néhány fotója

Az ÁOK Tanácsának ülése

2003. május 22.

Mivel az I. sz. Belgyógyászati Klinika vezetői pályázatára két érvényes pályázat érkezett, a kari tanács határozattal kezdte ülését.

Határozat: A Kari Tanács egyhangúlag elfogadta, hogy a szavazásnál két személyre egyidejűleg igent adni nem lehet, az érvénytelen szavazatot. Aki nem tölt ki semmit, az érvénytelen szavazatot és érvényes, ha akárcsak az egyiknél van igen és a másiknál semmi, avagy az egyiknél igen és a másiknál nem, vagy tartózkodás; vagy két nem, vagy két tartózkodás.

1. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése

	Intézet		Tanári testület			Kari Tanács			
	igen	nem tart.	igen	nem tart.	igen	nem tart.	igen	nem tart.	
Farmakológiai és Farmakoterápiai Int. <i>Dr. Barthó Loránd</i> egyetemi tanár	12	0	0	61	1	1	79	1	1
Magatartástudományi Intézet <i>Dr. Kállai János</i> pszichológus, egyetemi docens	8	0	0	48	5	10	64	5	12
Orvosi Mikrobiológiai Intézet <i>Dr. Szekeres Júlia</i> egyetemi tanár	13	0	0	60	1	1	74	4	3
I. sz. Belklinika (1 év ideiglenes jelleggel) <i>Dr. Losonczy Hajna</i> egyetemi tanár	18			29			35	16	19
<i>Dr. Tóth Kálmán*</i> egyetemi tanár	16			33			47	21	8

* Az I. sz. Belklinika klinikaigazgatói posztját dr. Tóth Kálmán pályázó nyerte el (kritérium: a jelenlévők 50 %-ának igen szavazata + 1).

2. Egyetemi docensi pályázatok véleményezése

	Oktatási Biz.		Tudományos Biz.		Tanári Testület		Kari Tanács					
	igen	nem tart.	igen	nem tart.	igen	nem tart.	igen	nem tart.				
Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet												
<i>Dr. Szűcs György</i>	11	0	0	9	0	0	61	1	1	78	1	2
<i>Dr. Ternák Gábor</i>	11	0	0	-	-	-	48	8	8	70	7	4

3. Pro Facultate Medicinae kitüntetések

A kitüntetéseket az Egyetemi Orvosnapokon adják át.

4. A Kari Tudományos Bizottság elnökének megválasztása

A dékáni és centrum-vezetés egyetértésben dr. Seress László professzort jelöli a posztra.

A Kari Tanács dr. Seress László professzort 78 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett a Kari Tudományos bizottság elnökének megválasztotta.

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet, Barthó Loránd, Buzogány István

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116, 536-000/1214. Fax: 536-115. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: Somsoskeő Szabolcs www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

5. A Habilitációs Szabályzat módosítása

A nagydoktori követelményrendszer változása miatt valamennyi orvosképző helyen módosítani kell a habilitációs szabályzatot. Az új mérőszámokat (impakt faktor, idézettség) *dr. Fekete Miklós* professzor ismertette.

A Kari Tanács egyhangúlag támogatta a Habilitációs Szabályzat módosítását.

6. A központi gyakornoki rendszer felvételi szabályzatának módosítása (Előterjesztő: *dr. Ertl Tibor*)

A kormány 2003. április 9-én módosította a korábbi, rezidensképzésről szóló rendeletét. Ennek értelmében a rezidensi rendszerbe vételről szóló egyetemi szabályzatot is módosítani kell.

Megszűnik az előszerződés kötelezettsége. Külföldi állampolgárok számára megnyílik a rendszer térítés ellenében abban az esetben, ha van szabad kapacitás a keretszámoknak megfelelően, illetőleg pályázhatnak menekülti letelepedési státusszal bíró külföldi állampolgárok is, akik ebből a szempontból magyar állampolgárnak számítanak. Módosul vagy ki marad még néhány paragrafus a felvételi szabályzatban (lásd a tanácsülés részletes jegyzőkönyvét). **A Kari Tanács egyhangúlag elfogadta a központi gyakornoki rendszer Felvételi Szabályzatának módosítását.**

7. Bejelentések

A gyógyszerészképzés céljait szolgáló Rókus u. 2. sz. alatti épületet szeptember 1-jétől további egy évre kibéreljük. Az épület addigra teljesen felszabadul, így az átalakítás is felgyorsulhat. A város 205 millió forintba becsüli az ingatlant, de a kar már jócskán beruházott. A Gyógyszerészeti Intézetben belül szükség van a Farmakognóziail Intézeti Tanszék, mint nem önálló szervezeti egység létrehozására. Vezetőjéül *dr. Szabó László* egyetemi tanárt jelölte a dékáni vezetés. Ezzel teljes lesz a gyógyszerészképzés intézményrendszerének szerkezete.

A Kari Tanács 1 tartózkodással elfogadta azt a javaslatot, hogy a Gyógyszerészeti Intézet keretén belül létrejöjjön a Farmakognóziail Intézeti Tanszék.

Dr. Lénárd László dékán ezt követően a gazdasági helyzetről szövelt: Az adósságunk 1.1 milliárd forint. 2002 januártól június 1-ig 470 millió Ft hiány keletkezett, június 1-jétől december 31-ig pedig 219 millió Ft a hiány. Ez gyakorlatilag azt is jelenti, hogy a 470 millió Ft hiányt sikerült 219 millióra csökkenteni, melyből 150 millió forintot a gyógyszerészképzésre költöttünk el, az átoktatásból viszont kb. 60 millió Ft kintlévőségünk van. Ha a gyógyszerészképzés és a kintlévőség összegét összeadjuk, akkor nullszaldóssá sikerült tenni a második félévet, tehát a megszorító intézkedések komoly eredménnyel jártak. A bevételek még növekedhetnek a fejkvóta-finanszírozás és a hallgatói létszám növekedésével. A hiány azonban így is nagyon nagy, és bizonyos struktúraváltoztatásokra és bevételnövelésre szükség van.

Dr. Trischler Bernadett tájékoztatta a tanács tagjait arról, hogy folyamatban van a normatív kutatási pénzek felosztása. Az intézetek közötti elosztásnál azt az elvet követi a vezetés, amit a nagy egyetem a karok közötti elosztásnál alkalmaz. Nagyon fontos, hogy minden intézet elküldje a 2002-es évi kutatási statisztikáit a központi gazdasági hivatalba. Eddig ezt az intézetek 20-25 %-a nem teljesítette. Most, 2003-ban a 2001-es évi kutatási statisztikák alapján osztják el a normatív kutatási pénz 60 %-át, 30 %-ot pályázati, 10 %-ot pedig a PhD hallgatók aránya alapján. A fenti százalékokat meghatározó mutatószámok lejelentése, pontos nyilvántartása nagyon fontos, csakúgy mint a minősített oktatói és oktatói létszámé. Az ezt szolgáló információs hálózat karon belüli működtetésének a kidolgozása a közeljövő nagyon fontos feladata lesz.

(Buzogány)

A tanácsülés jegyzőkönyve a könyvtár olvasótermében mindenki számára hozzáférhető.

Charles Simonyi Kutatói Ösztöndíj

Dr. Róth Erzsébet, a Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatója megkapta a Charles Simonyi Kutatói Ösztöndíjat, amelyet évente három, egyetemen vagy kutatóintézetben dolgozó, kiemelkedő kutató kaphatja meg. A díjat szeptemberben a Magyar Tudományos Akadémián ünnepi külsőségek között adják át.

Új Dunántúli Napló, 2003. június 6.

Pedagógusnapi egyetemi díjak

A PTE szenátusa a pedagógusnap alkalmából kitüntetési ünnepséget tartott.

A PTE Ifjúság úti aulájában tartott tegnapi ünnepi szenátusi ülésen *dr. Pais Ella Regina*, a PMMFK főigazgató-helyettese mondott köszönőt a pedagógus hivatást méltatva.

A kitüntetések sorában a PTE alapító okiratot adományozott *dr. Daniel Kluvanec* professzornak, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem rektorának a két intézmény kapcsolatainak ápolásáért végzett tevékenységéért.

Az oktatási miniszter Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettel tüntette ki *dr. Gyódi Gyulát*, az EFK főiskolai tanárát, valamint *dr. Vonyó Józsefet*, a BTK docensét, a Magyar Történelmi Társulat alelnökét. A PTE Szenátusa Professor Emeritus címet adományozott *dr. Kozma László* nyugalmazott egyetemi tanárnak. Arany Katedra-díjban részesült *Kógerné Kühn Edit*, a Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola és *Gáspár Gábor*, a Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola tanára.

„Az év legjelentősebb szellemi alkotása” pályázat idej nyertesei: *dr. Petrétei József*, *dr. Tilk Péter* (ÁJK), *dr. Deli József* és *dr. Molnár Péter*; illetve *dr. Pár Gabriella* (ÁOK), *dr. Vargyas Péter*, *dr. Pócs Éva* (BTK), *dr. Kurucz Rózsa*, *dr. Tóttós Gábor* (IGYFK), *dr. Kaposi Zoltán*, *dr. Vörös József* (KTK), *dr. Gyöngyössy Zoltán*, *Pinczehegyi Sándor* (MK), *dr. Csébfalvi Anikó*, *dr. Katits Etelka* (PMMFK), *dr. Jenei Sándor*, *dr. Lóczy Dénes*, *dr. Kollár László* (TTK), *Ambrus Attiláné Kéri Katalin* (TI) és *dr. Hernádi László* (EK).

A PTE Lissák Kálmán akadémikus, orvosprofesszor rektor emlékére alapított díjat adományozott *dr. Erős Ferencnek* (BTK), *dr. Pár Alajosnak* (ÁOK), *dr. Barthó Lorándnak* (ÁOK), Abay Neubauer Gyula-díjat adományozott *dr. Pámer Zsuzsannának*, ifj. *dr. Sétáló Györgynek*, *dr. Pár Gabriellának*, *dr. Kovács Kálmánnak*, (ÁOK), *dr. Komarov Valerijnek*, *dr. Hegedűs Irénnek*, *dr. Hornyák Árpádnak*, *dr. Gálosi Adriennek* (BTK), *dr. Nemeskéri Zsoltnak* (FEEFI), *dr. Buzády Andreának*, *dr. Eisner Tímeának* (TTK), valamint Prinz Gyula-díjat adományozott *dr. Bachman Zoltánnak*, *dr. Göbölös Tamásnak* (PMMFK) és *dr. Schweitzer Ferencnek* (TTK).

A PTE Szenátusa habilitációkat, valamint PhD, illetve DLA címeket is odaítélt. Kihirdették az „Év legnépszerűbb oktatója” pályázat karonkénti nyerteseit is (lásd a 40. oldalon – A szerk.).

D. I.

A PTE ÁOK Tanári Testületének ülései

2003. május 20.

Dr. Sümegei Balázs, a Tanári Testület elnöke megnyitotta az ülést és ismertette a tervezett napirendi pontokat, valamint a szavazásokkal kapcsolatos részleteket.

1. Az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum elnöki pályázatának véleményezése

Dr. Lénárd László dékán bejelentette, hogy a centrumelnöki tisztség betöltésére egy pályázat érkezett, *dr. Kosztolányi György* akadémikus, egyetemi tanár pályázata. A rektor által kijelölt bizottság – amelynek elnöke *Vass Miklós* rektorhelyettes, tagjai: *Tahin Tamás* főigazgató és az orvoskar dékánja – a pályázatot áttekintette, azt mind alaki, mind tartalmi szempontból kifogástalannak találta, a koncepciót jónak és a pályázatot támogatóknak tartotta.

A napirendi ponthoz hozzászólás nem volt.

2. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése

Dr. Csernus Valér dékánhelyettes ismertette, hogy a *Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet* meghirdetett intézetvezetői állás betöltésére egy pályázat érkezett, *dr. Barthó Loránd* egyetemi tanár pályázata.

A *dr. Németh Péter* dékánhelyettes által vezetett bizottság – amelynek tagjai *Botz Lajos*, *Dévay Attila*, *Fischer Emil* és *Sümegei Balázs* voltak – megállapította, hogy *Barthó* professzor szakmai munkája mellett aktívan részt vesz egyetemünk közéletében, az Orvostudományi Kar Pszichológiai Intézetének docense pályázott. A véleményező bizottság – amelynek elnöke *Csernus Valér* professzor, tagjai: *Füzesi Zsuzsa* docens és *Fekete Sándor* docens – a pályázatot formai és tartalmi szempontból jónak ítélte, a pályázót minden tekintetben megfelelőnek tartotta és támogatja az intézetvezetői kinevezését. Hozzászólás nem volt.

A *Magatartástudományi Intézet* igazgatói állásának elnyerésére egy pályázat érkezett, *dr. Kállai János* pszichológus, a Bölcsészettudományi Kar Pszichológiai Intézetének docense pályázott. A véleményező bizottság – amelynek elnöke *Csernus Valér* professzor, tagjai: *Füzesi Zsuzsa* docens és *Fekete Sándor* docens – a pályázatot formai és tartalmi szempontból jónak ítélte, a pályázót minden tekintetben megfelelőnek tartotta és támogatja az intézetvezetői kinevezését. Hozzászólás nem volt.

Az *Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet* meghirdetett intézetvezetői ál-

lásra *dr. Szekeres Júlia* egyetemi tanár nyújtott be pályázatot. A bizottság – amelynek elnöke *dr. Németh Péter*, tagjai: *dr. Kocsis Béla*, *dr. Ludány Andrea*, *dr. Pajor László* és *dr. Székely Miklós* egyetemi tanárok voltak – egyhangúlag javasolta a Kari Tanácsnak *dr. Szekeres Júlia* pályázatának elfogadását.

Hozzászólás nem volt.

Az I. sz. *Belgyógyászati Klinikára* egy évre meghirdetett intézetvezetői állásra kiírt pályázattal kapcsolatban *dr. Sümegei Balázs* bejelentette, hogy a klinikán lezajlott szavazáson *dr. Losonczy Hajna* 18, *dr. Tóth Kálmán* 16 szavazatot kapott. *Dr. Nagy Judit* dékánhelyettes ismertette a bizottság véleményét, amely szerint mindkét egyetemi tanár a pályázati feltételeknek minden tekintetben megfelelő, több mint 10 éves klinikai és oktatói gyakorlattal, megfelelő szakképesítéssel, tudományos tevékenységgel rendelkeznek és habilitáltak. (A bizottság elnöke *dr. Nagy Judit*, tagjai: *dr. Nagy Lajos*, *dr. Horváth Örs Péter*; *dr. Schmelcz Matild*, *dr. Szabados Sándor* voltak).

Hozzászólás nem volt.

3. Egyetemi docensi pályázatok véleményezése

Dr. Csernus Valér dékánhelyettes ismertette – az elnöklete alatt, *dr. Kocsis Béla* és *dr. Berki Tímea* docensekből álló – a bizottság véleményét az *Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet* meghirdetett két docensi állásra beérkezett pályázatokról. A két állásra két pályázat érkezett. *Dr. Szücs György* – aki korábban a virológiai laboratóriumot kialakította, távozása után is szoros kapcsolatban maradt az egyetemmel – magas színvonalú pályázatot nyújtott be, amely mindenben megfelel a kiírási feltételeknek. A bizottság elfogadásra javasolta a pályázatot. *Dr. Ternák Gábor* pályázó szintén jól ismert, komoly oktatási kapcsolata van a karral. Évek óta oktatja a belgyógyászat egyik alapvető ágát, az infektológiát. A bizottság melegen támogatja docensi kinevezését.

Hozzászólás nem volt.

Ezután *dr. Sümegei Balázs* javaslatot tett a szavazatszámoló bizottságra. Elnöknek *dr. Róth Erzsébet*, tagoknak *dr. Bogár Lajos* és *dr. Ertl Tibor* tanártársakat javasolta.

A testület egyhangúlag elfogadta a bizottság összetételére tett javaslatot, majd az elnök elrendelte a titkos szavazást.

4. Bejelentések

Dr. Lénárd László dékán hozzászólásában

először az újonnan meghirdetett docensi állások betöltésének, majd a Katona- és Katasztrófa Orvostani Tanszék létesítésének jelentőségét hangsúlyozta.

A *migrációs medicina* oktatásával kapcsolatban *dr. Szilárd István* járt az egyetemen. Felvetette, hogy e téren a kanadai képzési formát lehetne megvalósítani. *Dr. Szekeres Júlia* kezdeményezésére pedig az *angol oktatásban* a létszám emelésére vonatkozóan is reménykeltő tervek körvonalazódtak.

A *gyógyszerészképzést* illetően a város vezetésével való tárgyalásokon előrelépés történt. Olyan bérleti szerződést köt a kar, hogy az egész épület szeptembertől egy évre rendelkezésünkre áll, a IV. évfolyamon az oktatás megindulhat. A helyzet az elkövetkező másfél nehéz év után minden bizonnyal javulni fog. A gyógyszerészképzés részeként – a Gyógyszerészeti Intézet keretében – felvetődött a *Farmakognóziás Tanszék* megalakítása is, ezt a tárgyat jelenleg *dr. Szabó László* professzor, a tudományok doktora oktatja a TTK-n.

Dr. Sümegei Balázs jó ötletnek tartotta az említett felvetést. Javasolta továbbá, hogy a gyógyszergyárakkal kapcsolatban levő tanártársak próbáljanak meg azoktól beszerezni a legújabb, öregebb, de még használható eszközöket, gépeket.

Az elhangzott dékáni javaslatokat a Tanári Testület egyhangúlag támogatta.

Dr. Lénárd László dékán a következőkben rámutatott, ami a gyógyszergyárak lejárt gépeit illeti, ezeket a gyárak már keletre telepítették, nincs esélyünk e tekintetben.

További bejelentés, hogy az idén a *Pro Facultate* aranyérmes *dr. Mózsik Gyula* professzor részére szavazta meg a kar vezetése a Centrummal egyetértésben.

A kar oktatási minisztériumi finanszírozásáról: a hiány 1,1 milliárd Ft. (2002. január 1–június között 470 millió Ft, június 1-jétől december 30-ig 219 millió Ft volt a deficit – a többi az 1,1 milliárdból a korábbi hiányból származik). A megszorító intézkedések tették lehetővé a hiány csökkentését. Köszönet illeti az intézetvezetőket, akik tudomásul vették ezeket a megszorító intézkedéseket, de a továbbiakban is nehéz idők előtt állunk. Az egyetem tanácsa kötelezte a kart arra, hogy rövid határidőn belül egy részletes restriktív tervet dolgozzon ki. Az egyetem gazdálkodási szabályzata pedig azt mondja ki, ha a hiány meghaladja a költségvetés 10 %-át, akkor biztost kell kinevezni.

Dr. Sümegi Balázs a normatív kutatás támogatás megnyitására kérdezte a dékánt. A kérdésre *dr. Trischler Bernadett* válaszolt, aki elmondta, hogy folyamatban van a normatív kutatási pénzek leosztása, ami rövidesen elkészül.

Dr. Sümegi Balázs bejelentette, hogy *Bajnóczky* professzort levélben megkereste a Magyar Professzorok Világtanácsa. Azt kérdezték, hogy milyen professzortársunk tartott határon túli intézményekben vendégelőadást, hány órát adott, vizsgáztatott-e, milyenek voltak a benyomásai? Aki valamilyen módon részt vett ilyen együttműködésben, jelezze *Bajnóczky* professzornak.

Ezután *dr. Róth Erzsébet*, a szavazatszám-láló bizottság vezetője ismertette a szavazások eredményét.

	igen	nem	tart.	érvényt.
<i>Dr. Kosztolányi György</i>	46	14	4	
<i>Dr. Barthó Loránd</i>	61	1	1	
<i>Dr. Kállai János</i>	48	5	10	
<i>Dr. Szekeres Júlia</i>	60	1	1	1
<i>Dr. Losonczy Hajna</i>	29			
<i>Dr. Tóth Kálmán</i>	33			1
<i>Dr. Szűcs György</i>	61	1	1	1
<i>Dr. Ternák Gábor</i>	48	8	8	

Dr. Mózsik Gyula megköszönte a kitüntetésre szóló jelölést. Köszönetet mondott

mindazoknak, akik segítettek munkája során és elnézést kért azoktól, akiket akaratán kívül megbántott volna.

Lénárd László dékán gratulált a megszavazott kollégáknak. Külön méltatta *Kosztolányi* professzor érdemeit, sokirányú, felelőségteljes munkásságát.

Kosztolányi György professzor megköszönte a bizalmat. Tájékoztatásul elmondta, hogy a két minisztérium létrehozta a Koordinációs Testületet, amely már két ízben ülésezett. Legutóbb a Felsőoktatási Törvényt sokat emlegetett 116. §-val foglalkoztak: eljött-e az idő, hogy különválhatnak az orvospérező helyek, miután kiderült, hogy az integráció kudarc? A válasz az volt, hogy erre politikai akarat nincs, ezt nem is érdemes tovább tárgyalni. Viszont ebből következett az a szándék, hogy a centrumstruktúrát meg kell erősíteni. Az Oktatási Minisztérium elfogadja azt a kezdetiől fogva hangoztatott célt, hogy a Centrum jeleníti meg azt, amiben különbözik az orvospérezés minden más képzéstől, és amely lehetőséget tud nyújtani egy majdani kórház törvény és a privát tőke befogadására egyetemi keretek közé. *Kosztolányi György* elnök ezután elmondta, hogy tárgyaltak *Csehák Judit* mi-

liszter asszonnyal az Akácfa utcai telep Trauma Központjához szükséges CT beszerzéséről. Ehhez a tárca készpénz kerete nem áll rendelkezésre, viszont írásban kaptak felhatalmazást, hogy kereshetik külső tőke bevonásának lehetőségeit.

Június 21-én, szombaton a szokásos helyen év végi garden party lesz. Június 28-án lesz a fogorvos avatás és az angol évfolyamos hallgatók egy részének avatása. Ha lehetséges, akkor a tanszék vezetői megbízásokat is ekkor szeretnék átadni.

A dékán bejelentette, hogy a közelmúltban elhunyt *Kispál Gyula* professzor a Tudományos Bizottság elnöke volt, e tisztségre a dékán vezetés *Seress László* professzort kérte fel.

Dr. Emődy Levente megköszönte a támogatást, amit 10 éves tanszék vezetői munkája során kapott, és örömet fejezte ki, hogy a mostani szavazási arány *Szekeres Júliának* is ugyanilyen támogatást ígér.

Dr. Jobst Kázmér emlékeztetett, hogy május 12-én halt meg *Flerkó Béla* professzor. A Tanári Testület egy perces néma felállással adózott akadémikus tanártársunk emlékének.

Dr. Sümegi Balázs, a Tanári Testület elnöke ezután az ülést bezárta.

Dr. Pár Alajos
egyetemi tanár, titkár

2003. június 10.

Dr. Sümegi Balázs, a Tanári Testület elnöke az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy többen kimentették magukat, köztük a dékán is, aki össz-egyetemi feladatokkal kapcsolatos elfoglaltsága miatt van távol. Ezután felolvasta a dékánnak a testülethez írt levelét. Ebben a dékán egyrészt arra hívta fel a figyelmet, hogy a tanártársak újabban a testületi ülésre docent vagy adjunktust küldenek maguk helyett, másrészt kijelentette, hogy messzemenően támogatja a centrumelnök-helyettesek megválasztását.

Dr. Sümegi Balázs elnök egyetértett a kritikai felvetéssel, és – *dr. Ésik Olga* intézetvezető docens kivételével – csak az egyetemi tanárok részvételét tartja megengedhetőnek a testületi üléseken. A témához senki nem szólt hozzá, amit az elnök a testület egyetértése jeleként értékelt.

Ezután *dr. Kosztolányi György* centrumelnök ismertette az elnökhelyettesi pályázatokat.

Az 1. projekt: A regionális kutatás-fejlesztéssel, a Felsőoktatási Törvény 116. §-ával kapcsolatos tennivalókkal foglalkozik. Ennek irányítására *dr. Dóczi Tamás* egyetemi tanárt kérte fel.

A 2. projekt: A gyógyító tevékenység fej-

lesztése, a klinikák közötti együttműködés megfelelő keretek közé helyezése, belső informatikai hálózat kialakítása. Erre a tevékenységre ismét *dr. Horváth Örs Péter* egyetemi tanárt kérte fel, hogy pályázzon.

A 3. projekt: A belső gazdálkodás rendjét hivatott irányítani. Feladat: Az önálló keretgazdálkodás koordinálása. Ezzel kapcsolatban *dr. Kovács Bálint* kérte fel, hogy az eddigi munkát folytassa.

A 4. projekt: A regionális egészségfejlesztés programjának továbbvitelére *dr. Bellyei Árpádot* kérte fel.

Dr. Sümegi Balázs elnök ezután a szavazatszám-láló bizottság összetételére tett javaslatot. Elnök *dr. Kajtár Pál*, tagok: *dr. Gallyas Ferenc* és *dr. Lázár Gyula* egyetemi tanárok. A testület a javaslatot egy tartózkodással elfogadta. Ezután szavazásra került sor.

A szavazás eredményét *dr. Kajtár Pál*, a szavazatszám-láló bizottság elnöke ismertette.

	igen	nem	tart.
<i>Dr. Bellyei Árpád</i>	22	8	4
<i>Dr. Dóczi Tamás</i>	26	5	3
<i>Dr. Horváth Örs Péter</i>	25	7	2
<i>Dr. Kovács Bálint</i>	20	11	3

Dr. Sümegi Balázs elnök gratulált a jelölteknek.

Dr. Pár Alajos egyetemi tanár, titkár

KÖRMÖCZI PÁLYADÍJ

2003. május 9-én

dr. Rónai András egyetemi tanársegéd

a Magyar Fogorvosok Egyesülete (MFE) által a Fogorvosi Szemle 35 éves aluli szerzői számára kiírt „Körmöczi pályadíj” II. díjában részesült „Malignus lymphoma primer oralis manifesztációjának ritka esete” c. közleményével.

Tisztelt

Berde Botond-ösztöndíjasok!

Az Orvostudományi Híromló olvasói bizonyára nagyon örülnének annak, ha utatokról informatív beszámolót találnának a lapban. Lehet nagyobb lélegzetű is, ismeretterjesztő jelleggel.

A szerkesztők

AZ ORVOSTUDOMÁNYI ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM TANÁCSÁNAK ÜLÉSEI

2003. május 22.

- Napirenden szerepeltek:**
- 1.) Az OEC elnökének megválasztása
 - 2.) Az SZMSZ módosítása
 - 3.) Az OEC Gazdálkodási Szabályzatának módosítása
 - 4.) Egyebek

1.) A Centrum Tanácsának orvoskari része 66 igen, 7 nem, 10 tartózkodással, 89,2 %-os támogatással *dr. Kosztolányi Györgyöt* választotta meg elnöknek.

A Centrum Tanácsának egészségügyi főiskolai kari része 18 szavazati joggal rendelkező tag szavazása alapján 18 igen szavazattal 100 %-os támogatással *dr. Kosztolányi Györgyöt* választotta meg elnöknek.

2.) A Centrum SZMSZ-ének módosítását egyhangúlag elfogadta a tanács.

A Vezetők Fóruma helyébe a következő lép:

A Centrum alelnökei

A 9. § helyébe a következő lép:

Az Általános Orvostudományi Kar dékánja és az Egészségügyi Főiskolai Kar főigazgatója egyben a centrum alelnöke.

A 10. § (1) bekezdése helyébe a következő lép:

Az elnök munkáját segítő, koordinatív testület, melynek tagjai:

- a Centrum elnöke,
- a Centrum alelnökei,
- a Centrum elnökhelyettesei,
- a Centrum gazdasági igazgatója,
- a Centrum Hivatal titkára.

Jelen módosítás a Szenátus általi elfogadás napján lép hatályba.

3.) A Centrum Gazdálkodási Szabályzatának módosítását (a tervezet a honlapon megtalálható volt a centrumülésre szóló meghívó mellékleteként) egyhangúlag elfogadta a tanács.

4.) A Centrum Tanácsa egyhangúlag elfogadta az OEC arculati megjelenésének megváltoztatását:

A karvezetőkkel történt megbeszélés alapján az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum és a két alapító Kar arculati megjelenése a következők szerint változzon:

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum
Általános Orvostudományi Kar

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum
Egészségügyi Főiskolai Kar

2003. június 12.

- Napirenden szerepeltek:**
- 1.) Az OEC elnökhelyetteseinek megválasztása
 - 2.) Egyebek

1.) A négy elnökhelyettesi feladatkörre négyen nyújtottak be pályázatot. A Centrum Tanácsában az Általános Orvostudományi Kart képviselő 61 jelenlévő tanácsstag leadott szavazatai –

Dr. Bellyei Árpád egyetemi tanárt 38 igen, 8 nem, 7 tartózkodás,

Dr. Dóczi Tamás egyetemi tanárt 44 igen, 6 nem, 3 tartózkodás,

Dr. Horváth Őrs Péter egyetemi tanárt 43 igen, 7 nem, 2 tartózkodás,

Dr. Kovács Bálint egyetemi tanárt 35 igen, 11 nem, 6 tartózkodás,

az Egészségügyi Főiskolai Kart képviselő 16 jelenlévő tanácsstag leadott szavazatai:

Dr. Bellyei Árpád egyetemi tanárt 15 igen, 1 érvénytelen,

Dr. Dóczi Tamás egyetemi tanárt 16 igen,

Dr. Horváth Őrs Péter egyetemi tanárt 16 igen,

Dr. Kovács Bálint egyetemi tanárt 16 igen

– alapján megválasztotta a centrum elnökhelyetteseinek.

2.) Egyebek: A Kormányrendelethez igazodva az orvosi diplomát szerzett rezidensek rendszerbevételi eljárási szabályzatának módosítását a Centrum Tanács egyhangúlag elfogadta.

Dr. Kosztolányi György

A DOKTORI TANÁCS ÜLÉSE

2003. május 12.

1/Aktuális ügyek

1/a. Egyéni felkészülők ügyei:

Dr. Nádasi Edit egyéni felkészülő (Közegészségtani Intézet) dr. Soltész Gyula professzor programjából dr. Ember István professzor programjába szeretne átjelentkezni, tekintettel arra, hogy 1999. július 1-je óta a Közegészségtani Intézetben dolgozik, értekezését is ilyen jellegű témában szeretné benyújtani. Kérését a DT támogatja.

Dr. Nusser Nóra egyéni felkészülő (Immunológiai és Reumatológiai Klinika – Biológiai Intézet) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Kanyó Katalin egyéni felkészülő (Budai Meddőségi Központ – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kumánovics Gábor egyéni felkészülő (Immunológiai és Reumatológiai Klinika) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kustos Tamás egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) PhD szigorlata 2003. április 17-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Montskó Péter egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) PhD szigorlata 2003. április 23-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Ferenczy József egyéni felkészülő (Seffer-Renner Magánklinika Kft. – Ortopédiai Klinika) PhD szigorlata 2003. április 24-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Keszthelyi Zsuzsanna egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD szigorlata 2003. április 30-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szabó Imre egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD szigorlata 2003. május 5-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Skapinyecz József egyéni felkészülő (Kenézy Gyula Kórház Debrecen – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) PhD szigorlata 2003. május 9-én summa cum laude ered-

ménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kasza Gábor egyéni felkészülő (Sebészeti Tanszék – Kísérletes Sebészeti Intézet) PhD szigorlata 2003. május 13-án lesz. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Wagner Zoltán egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) szigorlata 2003. május 16-án lesz. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Furák József egyéni felkészülő (Szege-di Tudományegyetem – Kísérletes Sebészeti Intézet) értekezésének védeése 2003. április 10-én 90 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD cím odaítélését.

Dr. Csanaky Iván László egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) értekezésének védeése 2003. április 14-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD cím odaítélését.

Dr. Vereczkei András egyéni felkészülő (Sebészeti Klinika) értekezésének védeése 2003. április 28-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD cím odaítélését.

1/b. Új egyéni felkészülők ügyei:

Dr. Knáb Edina (OEP Baranya megyei Pénztára, Gyógyító megelőző Ellátási Osztály) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Simek Ágnes (Badacsonytördemic) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr.

Ember István egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Veres Balázs (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Sümegei Balázs egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja. Egyben nevezett benyújtotta értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Hangodi Olga (Élettani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Lénárd László egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Urbán Barbara (Élettani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

2. Egyebek

– *Dr. Borbély Péter* hamburgi egyetemen szerzett posztgraduális végzettségének PhD fokozatként történő elismerését kéri. A Doktori Tanács a Klinikai Orvostudományi Doktori Iskola véleményének figyelembevételével úgy határozott, hogy a kérést elutasítja. Egyben javasolja a pályázónak, hogy anyagát a Semmelweis Egyetemen működő Fogászati Doktori Iskolához nyújtsa be.

– PhD felvételi: Az állami ösztöndíjas hallgatók felvételének időpontja 2003. június 16. (hétfő), 17. (kedd), 18. (szerda), 23. (hétfő), 24. (kedd), minden nap 14 órától. A pályázók besorolása, illetve a felvételi lebonyolítása az eddig kialakult gyakorlat és az SZMSZ-ben foglaltak szerint történik. A Doktori Tanács határozatot hozott arról, hogy a hallgatók nyári cseregyakorlatát pontokkal nem díjazza. A felvételi pontok számítása ebben az évben már ezen döntés alapján történik.

Dr. Fischer Emil egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

Európai Szív és Mellkassebészeti Társaság – FRANCIS FONTAN PRIZE Fellowship

Dr Tóth Zsolt
Department of Cardiac Surgery, Heart Institute
Pécs University, Faculty of Medicine, Ifjúság út 13. 7624 Pécs, Hungary

Dear Dr. Tóth

Francis Fontan Prize 2003

The Francis Fontan Prize Committee consisting of Professors Fontan, Klepetko, Turina, Monro, and myself, convened recently to select the winner of the Fontan Prize this year. The unanimous decision was to award the Prize to you. Congratulations!

Your Prize Winning year will be spent at the Royal Brompton & Harefield Hospital in UK. You are expected to be present at the 2nd EACTS-ESTS Joint Meeting 12-15 October 2003 in Vienna. On Monday 13 October after the first coffee break at 10:25, you will be called to the stage. Prof. Fontan will then announce you as the winner and give you a Prize Certificate.

Once again congratulations for winning the Fontan Prize 2003. I wish you a very successful career within cardio-thoracic surgery and all the best for the future.

Yours sincerely,

Torkel Åberg, MD, FETCS
Secretary General EACTS
cc. Prof. Francis Fontan

A szakorvosképzés 2003. évi keretszámai

A z egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben résztvevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendeletben szerepel, hogy „A felsőoktatási intézmény az egészségügyi miniszter által számára meghatározott és évente március 31-éig közzétett keretszámban és szakon hirdethet felvételt a törzsképzésben¹ való részvételre.”

A keretszámok megállapításának előzményeként a PTE OEC Szak- és Továbbképző Központja február 15-i határidővel – hasonlóan a társ Szak- és Továbbképző Központokhoz – bekéri az ÁOK szervezeti egységeitől, valamint a régiókba (Baranya, Somogy, Tolna, Vas és Zala megye) tartozó egészségügyi intézményektől a szakképzendővel betölteni szándékozott üres álláshelyek számát. E számokat – szakonként történő összesítése után – a Szak- és Továbbképző Központ továbbítja a keretszámokat hivatalosan meghirdetni jogosult minisztériumhoz. A keretszámok megállapítására irányuló tevékenységben részt vesznek a MOK szakmai kollégiumai, amelyek tagjai között megtalálhatók az egyetemi grémiumvezetők is. Ilyen előzmények után – az egészségpolitikai célok figyelembevételével – határozzák meg a régiókra lebontott szakmák szerinti keretszámokat (1. sz. táblázat).

Amint a 2003. május 23-án, a IV. sz. tanteremben tartott értekezleten is ismertetésre került, idén előállt az a helyzet, hogy a régióknak számára megállapított törzsképzési keretszámok összege kevesebb, mint a társegyetemek hallgatószám-arányos keretszáma. Ehhez a problémához kapcsolódik még az a körülmény is, hogy míg a régióknak összeretszáma csak 133, addig a karunkon idén avatandó általános orvosok várható létszáma 146 fő. A fentiekre való tekintettel Továbbképző Központunk levélben fordult az egyetemi grémiumvezetőkhez azért, hogy – ha szükségesnek tartják – tegyenek javaslatot a régióknak törzsképzési keretszámainak esetleges módosítására.

Az elküldött 34 levélre 19 válasz érkezett. A válaszokat áttekintve kitént, hogy 10 szak grémiumvezetője tett javaslatot keretszám-módosításra (2. sz. táblázat), és így a keretszámaink összege elérné a 158 főt.

A beérkezett adatok birtokában azzal a kéréssel fordultunk dr. Kosztolányi Györgyhez, a PTE OEC elnökéhez, hogy Csehák Judit miniszter asszonynak szíveskedjen jelezni a törzsképzési keretszámok módosítására vonatkozó igényünket.

Bízunk abban, hogy – mint az előző négy évben – különösebb nehézség nélkül sikerül majd minden jövődöbeli szakorvosjelöltnek biztosítani a számára legmegfelelőbb képzést.

Biró Gábor
Továbbképző Központ

¹ A szakorvosjelöltek (rezidensek) képzése kétéves törzsképzési gyakorlattal kezdődik (jelenleg csak ez a központi gyakornoki időszak), amit a szaktól függő 2-5 év – a szakok többségében 3 év – időtartamú szakgyakorlat követ.

1. sz. táblázat: KERETSZÁMOK – 2003.

Szakképesítések	Kapott keretszámok
Aneszteziológia és intenzív terápia	10
Arc állcsont-szájsebészet	0
Belgyógyászat	16
Bőrgyógyászat	3
Csecsemő és gyermekgyógyászat	10
Foglalkozás-orvostan	0
Fog- és szájbetegségek	15
Fül-orr-gégegyógyászat	6
Geriátria	1
Gyermeksebészet	0
Háziorvostan (Családorvostan)	16
Honvédorvostan	-
Idegsebészet	0
Igazságügyi orvostan	0
Infektológia	2
Megelőző orvostan/Népegészségtan	5
Neurológia	6
Nukleáris medicina	2
Ortopédia	1
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	2
Orvosi mikrobiológia	1
Oxyológia	3
Patológia	5
Pszichiátria	5
Radiológia	5
Repülőorvostan	0
Reumatológia	4
Sebészet	6
Sugárterápia	2
Szemészet	2
Szívsebészet	0
Szülészet és nőgyógyászat	5
Transzfuziológia	2
Traumatólógia	5
Tüdőgyógyászat	4
Urológia	4

2. sz. táblázat: KERETSZÁM-MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

Szakképesítések	Kapott keretszámok	Módosítási kérések	Javasolt keretszám
Arc-állcsont-szájsebészet	0	+ 2	2
Foglalkozás-orvostan	0	+ 4	4
Igazságügyi orvostan	0	+ 3	3
Megelőző orvostan/ Népegészségtan	5	+ 5	10
Ortopédia	1	+ 2	3
Pszichiátria	5	+ 1	6
Sebészet	6	+ 2	8
Szemészet	2	+ 2	4
Transzfuziológia	2	+ 2	4
Tüdőgyógyászat	4	+ 2	6

A Gazdasági Igazgatóság hírei

Beszerezési és Készletgazdálkodási Osztály:

2003. június 2-től a számítástechnikai, irodatechnikai és irodabútor beszerzésekkel *Lizitzky Mario* helyett *Kutnyák Gábor* foglalkozik. Elérhetősége: 1303-as mellék.

2003. június 25-től a vegyszer-beszerzésekkel *Ványi Gabriella* helyett *Kiss Anett* foglalkozik. Elérhetősége: 1022-es mellék.

Egészségügyi Üzemeltetési és Fejlesztési Osztály:

A Honvédkórház integrálásával párhuzamosan megalkult az Akác utcai Klinikai Tömb Gondnoksága, mely szervezetileg a Gazdasági Igazgatóság Egészségügyi Üzemeltetési és Fejlesztési Osztályához tartozik.

A napi karbantartásokért, üzemfenntartásért felelős személy *Csányi József* műszaki vezető (6860-as mellék).

A gondnokság szolgálati feladatai a következők:

- tranzit- és textilraktár működtetése,
- septox és kommunális hulladék szállíttatása,
- körzeti leltárkezelés,
- postázás,
- számlakezelés,
- takarítás és parkgondozás felügyelete,
- valamint a napi feladataival a Klinikai Tömb és a Gazdasági Igazgatóság közötti összekötő tevékenységet látja el

A gondnokság gazdasági vezetője *Orbán Lászlóné* (6810-es mellék).

A gondnokság munkatársai:

Név	munkakör	mellék
<i>Szilágyi Sándorné</i>	ügyintéző	6861
<i>Kasznai Ildikó</i>	ügyintéző, kézbesítő, postázó	6965
<i>Rapajkóné Vörös Erzsébet</i>	ügyintéző, köz. leltárkezelő	6872
<i>Weixl Mónika</i>	ügyintéző, köz. leltárkezelő	6872

A textilraktár munkatársai:

Név	munkakör	mellék
<i>Mohl Endréné</i>	textilraktáros	6969
<i>Kocsondi Pálné</i>	textilraktáros	6969
<i>Kozsán Jánosné</i>	textilraktáros	6969
<i>Szabó Adrián</i>	textilszállító	6969
<i>Kövesi József</i>	textilraktáros	6969
<i>Ötvös Miklós</i>	szennyésátvevő	7726

A tranzitraktár munkatársai:

Név	munkakör	mellék
<i>Zsigovics József</i>	raktáros	6967
<i>Keller Árpád</i>	anyagmozgató	6967
<i>Sarbak Béla</i>	anyagmozgató	6967

Szmolenszkyne Czinege Andrea

A betegek jogai 4.

A hozzám fordulók elbeszélései, a szakdolgozatokhoz készült kisebb-nagyobb felmérések bizonyítják, hogy az állampolgárok szűk rétege ismeri csak a betegjogokat. Ennél többen vannak, akik hallottak már erről, de hogy miként kellene az egészségügyi ellátás során jelentkeznie ezen jogoknak, nem tudják.

Az egészségügyi ellátás „sodrába” kerülve aztán a sajátos stresszes szituáció is azt erősíti, hogy a beteg hagyja, hogy történjen vele a dolgok és nem ő diktál. Ha ez a helyzet bizalmon alapul és a folyamat vége gyógyulás, javulás, elégedettség, a beteg és a hozzátartozók részéről nem is tűnik fel talán, hogy a beteg nem ismeri, ismerte a jogait, és nem is tájékoztatták ezekről. Ha azonban a befejezés szubjektíve nem sikeres (szövődmény lép fel, esetleg maradandó károsodás keletkezik: török a műfogor, nem olyan a plasztikai műtét eredménye, amilyent elképzelt stb.), a beteg, a hozzátartozó választ vár a miértekre, visszatekint, hogy tájékoztatták-e, értette-e a beleegyező nyilatkozatot, amit aláírt, voltak-e alternatívái, elkövettek-e érte mindent?

Azt is a gyakorlatomból tudom, hogy jelenleg – tisztelet a kivételnek – az egészségügyi ellátó rendszerben is az orvos utasítását végrehajtó páciens a megszokott, az elfogadott. Nem mindenhol és nem mindig veszik jó néven, ha valaki túl sokat kérdez, esetleg időt kér a döntéshez.

Az orvos személyre szabott tájékoztatása után módot kell találni a bizalmon alapuló „kérdézz-felelek” megbeszélésére, ami jó esetben egy csendes kezelőben, irodában kellene, hogy megtörténjen. A beteg döntése így is nehéz, hiszen ő laikus. Segíthetnek az írásos tájékoztatók, amelyek – egyelőre főként a vizsgálatokról – hozzáférhetők az intézményekben. Ideális lenne a szolgáltatóhoz felvételre jelentkező kezébe írásos tájékoztatót adni a betegek jogairól, az intézmény házirendjéről, az adott osztály házi- és szokásrendjéről. Ezek persze a személyes tájékoztatást nem pótolják. Léteznek tájékoztató füzetek egyes betegségekről is, ezeknek a szakmai színvonalát megítélni nem vagyok kompetens. A gyakorlat arra figyelmeztet, hogy talán a szakmai kollégiumok összegyűjthetnék az adott területen a betegségek főbb ismérveit, az előforduló szövődményeket, a műtéti szokásokat. Ezzel talán szűkíthető lenne a műhiba-gyanús ügyek száma.

Amikor az egészségügyi ellátás annak alanya, a beteg számára nem az ő elképzelése szerint alakul, keresi az okot, az okozót. Ezt az esetek nagy részében az egészségügyi személyzetben, az orvosban véli megtalálni. Ehhez az is hozzásegíti, ha egy másik orvos azt kérdezi tőle pl., hogy „Hát ezt magával ki csinálta?” Ügyfeleim gyakran kezdik elbeszélésüket azzal, hogy nekik „X” doktor megmondta, hogy „Y” doktor őket nem megfelelően kezelte. Ezt aztán „X” doktor nem adja írásba.

Nem szerencsés az efféle véleménynyilvánítás a betegek, a hozzátartozók előtt. Ezt az egészségügyi személyzet saját köreibben rendezze.

A beteg, a hozzátartozó megfogalmazhatja panaszát: „panaszkönyv”, illetve újabb „vásárlók könyve” minden szolgáltatónál van. Annak persze természetesnek kellene lenni, hogy csak a „nyomdafestéket tűró”, emberi módon megfogalmazottakat kezeljük panaszként.

Sajnálatos, hogy az intézmények legtöbbszörben nincs kidolgozva a panasz útja. Nem veszik komolyan ezeket a kritikai észrevételeket, sokszor a panaszos is úgy érzi, emberszámba sem veszik. Gyakran beérmé az illető néhány nyugtató mondattal, szakmailag elfogadható érveléssel, ezzel elejét vehetnének intézeti ügyek kivizsgálásának, etikai bizottsági, bírósági eljárásoknak. Nem rendelkezem adattal arról, hogy ma Magyarországon önszántából ismer-e el felelősséget egészségügyi intézmény a mulasztásáért, hibájáért. Ennek a gyakorlatát is ki kellene dolgozni. Ma az ügyfelek panaszuk válaszáként legtöbbször sematikus, „mi mindent jól csináltunk” választ kapnak. Ez sarkallja őket arra, hogy ügyvédhez menjenek, és innen a folyamat már ismert.

Összegezve: A kezelőorvos által kialakított, személyre szabott tájékoztatáson alapuló, bizalmi viszony orvos és beteg között mindkét félnek érdeke, az egészségügyi minőségi munkáját és a beteg gyógyulását, elégedettségét segíti.

Ha mégis van panasz, a panaszkezelés mikéntje, a kritika megfelelő értékelése újabb tisztázásra, „békülésre” ad lehetőséget.

Dr. Szendy Erzsébet
betegjogi képviselő

2003. június 16-án, a Király u. 19. sz. alatt álló Vasváry-házban ünnepélyesen megnyitották a mostantól múzeumként szolgáló Vasváry-szalont. A megnyitón részt vettek: a család leszármazottai, *dr. Kunszt Márta* alpolgármester, *dr. Tóth József*, a Pécsi Tudományegyetem rektora, *Huszár Zoltán*, a Baranya Megyei Múzeumok igazgatója. Köszöntőt mondott *dr. Kunszt Márta*, *Huszár Zoltán* és „A Vasváry család és ház története” címmel beszédet mondott *dr. Tóth József*. Írásunk a rektor beszédének egy részlete.

A PTE Egyetemtörténeti

*Traiber János*nak és feleségének, *Tsapy Dorottyanak* 1688-ban adományozott I. Lipót osztrák császár és magyar király nemességét. A két évszázaddal későbbi utód, *Traiber György* 1882-ben kapott engedélyt Ferenc József magyar királytól nevének Vasváryra történő változtatására. Még *Traiber-Vasváry György* apja vásárolta meg a Király utca 19-ben álló kétszintes házat 1840-ben, s üzletét a Király u. 15-ből, ahol neki, sőt már az ő apjának is vas- és fűszerkereskedése volt, ide helyezte át. *Traiber (Vasváry) György* 15 éves korától részt vett az üzlet vezetésében. 1870-ben feleségül vette *Rüffer József* aranyműves leányát, *Máriát*. Házasságukból 6 gyermek született: az első fiú korán elhalt, *Ferenc*, *Vilma*, *Irma*, *Flóra*, *Dóra*.

Múzeuma Vasváry enteriőr részlegének megnyitója

A ház átépítését 1870-ben kezdte meg (az építész *Ivánkovits István*, ill. *Szánthó Antal* volt). Szerszám- és vaskereskedése az egyik legsikeresebb pécsi üzleti vállalkozás volt. A főhomlokzat párkányára 1883-ban került a Vasváry-ház felirat. A ház hátsó udvarának homlokzati részére Vasváry-udvar elnevezés került. Az épületkerámia homlokzati díszei a Zsolnay gyárban készültek (*Sikorszki Tádé* alkotásai, 1893-ból). A lépcsőház falán két falra ragasztott, vászonra festett nagyméretű olajkép van, Demeter/Ceres ill. Hermész/Mercur egész alakos figurájával, a termékenységet és a kereskedelmet személyesítve meg. *Mücke Ferenc József* alkotásai (1874).

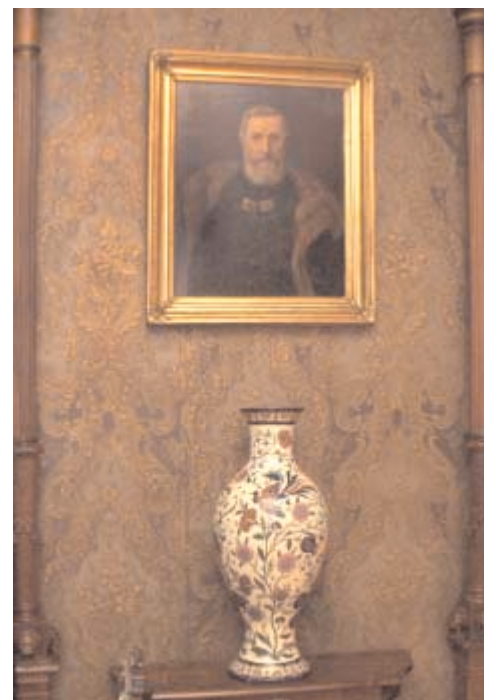
A lakás központja a neoreneszánsz reprezentatív szalon. Intarziás parketta, festett mennyezet (ez *Buday Károly* alkotása 1879-ből), a falakon reneszánsz bőrtapétát utánozó papírtapéta. A szalonban egy hatágú hatalmas bronz csillár, szalongoarnitúra, egy Bösendorfer zongora, a családtagokról készült festmények, származási tábla, a XVII. századi nemesi oklevél, korabeli – XIX. századi, XX. század elejei – fényképek stb. kerülnek bemutatásra (ez utóbbiak a nagy-szalon előtti előszobában).

A Vasváry család részéről ezeket a relikviákat *dr. Majorossy Kálmán* született *Nádor Mária* (a fentebb említett *Vasváry Flóra* és *Nádor Lajos* leánya), *Deákné Majorossy Margit* (múzeumunk munkatársának) az édesanyja adományozta a városi tanácsnak még 1988-ban.

Meg kell még emlékezni a két kisserő kiállításáról is. A keleti kisserőben *Péchy Blanka* színésznő, diplomata és nyelvművelő hagyatéka, valamint a Janus Pannoniusz Társaság, ill. a helyi sajtó és a színházi élet relikviái kaptak helyet.

A nyugati kisserőben egyik részében a zenei élet, ill. az egyesületek (Pécsi Dalárda, Pécsi Daloskoszórú, Polgári Daloskör, Gutenberg Daloskör, ill. a Pécsi Ünnepi Játékok, a Mecsek Egyesület) relikviáiból, valamint a XIX-XX. századi hivatásos pécsi fényképészek alkotásaiból látható válogatás.

Fotó: Rodler Miklós

Az egészségügyben dolgozó titkárnők országos konferenciája

Idén az egészségügyben dolgozó titkárnők országos konferenciája 2003. május 22-24-ig Hévízen volt. A méltán híres fürdővárosban minden kényelemmel ellátott szállodákban volt a szálláshelyünk. Megérkezésünk napján a bőséges ebéd után került sor a Polgármesteri Hivatalban az ünnepélyes megnyitóra, majd *Görög Ibolya* tartott előadást „Az európai viselkedéskultúra és helye az egészségügyben” címmel. A szabad program után ismét a Polgármesteri Hivatal vendégei voltunk, ahol köszöntött minket a város polgármestere, aki családorvos is. A szórakoztató műsor után fogadáson vettünk részt. A második nap délelőttjén előadások voltak a Szent András Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórházban. Délután megnéztük a keszthelyi Festetics kastélyt, sokan most jártak itt először, hiszen az ország minden részéből érkeztek a résztvevők. Keszthely után következett a Kis-Balaton és csodálatos madárvilága. Az estét egy hangulatos étteremben töltöttük, ahol többek között Poór Péter műsorát is élvezhettük. Az utolsó nap délelőttjén még előadások voltak, a délutánt pedig fürdéssel, kikapcsolódással tölthettük. A következő találkozó helyszíne Miskolc-tapolca lesz. A találkozó nagyon hasznos volt a mindennapi munkánk elvégzése szempontjából, számos kollégánóval ismerkedtünk meg személyesen, akikkel eddig csak telefonon ismertük egymást. Köszönjük professzorainknak, hogy lehetővé tették számunkra a részvételt. Ismét minden érdekelte arra biztatok, hogy jövőre vegyen részt a találkozón, mert „megérdemljük”.

Jankó Sándorné

A bánáti bazsarózsa élni akar!

Az Orvostudományi Hírmondó hasábjain kiadványról kiadványra szebbnél szebb természetfotók jelennek meg, melyek egyrészt dicsérik karunk munkatársainak tehetségét, utalnak az olvasótábor természet-szeretetére és bemutatják közvetlen környezetünk csodálatos természeti értékeit. A képek szemet és lelket gyönyörködtetnek. Mindannyiunknak nagy szüksége van testet-lelket gyönyörködtető élményekre és helyekre, amelyek felüdülést és szellemi, lelki menedéket adnak fárasztó hétköznapijainkban. Ilyen hely a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet is, melynek közepén magasodik a Zengő, és amelynek szépségét számtalan, lapunk hasábjain megjelent felvétel mutatott be. A Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet országos védettségű természetvédelmi terület, amely otthont ad számos védett növénynek. A földkerekség bánáti bazsarózsa (*Paeonia officinalis ssp. banatica*) állományának körülbelül kilencven százaléka itt található. Ezt a természetvédelmi területet most katasztrófa fenyegeti: a Honvédelmi Minisztérium a Zengő csúcsára egy nagy hatósugarú lokátorállomás és hozzávezető út építését tervezi. A hazai radarok átfogó modernizálásának gondolata

1994-ben, a balkáni háború idején született meg. A figyelem hamar a Zengőre, a környék legmagasabb és utolsó beépítetlen hegycsúcsára esett. Mára a Honvédelmi Minisztérium nem csupán az építéshez szükséges engedélyeket, hanem a NATO hathatós anyagi – de nem feltétlenül a konkrét telepítési hellyel kapcsolatos – támogatását is megszerezte. A Zengőn telepítendő lokátor egy a Magyarországon elhelyezendő három stratégiai radarból: a második Békéscsabán, a harmadik Bánkúton, a Bükk Nemzeti Parkban kerülne telepítésre. Összehasonlításképpen, Európában mindössze negyven darab ilyen stratégiai radar található, például Spanyolországban és Lengyelországban csupán egy-egy. 2001 nyarán a Honvédelmi Minisztérium felkérésére egy egyedülállóan aposztrófált kísérlet történt, mely során a lokátorhoz tervezett út nyomvonalából 12 000 védett növényt ültettek át. 2003. május folyamán fény derült arra, hogy a kísérlet teljes kudarccal végződött: az átültetett növények 90 %-a elpusztult, ráadásul a nyomvonalban jelenleg több mint 90 millió forint eszmei értékű bánáti bazsarózsa és egyéb védett növény hajtott ki. A természetvédelem számára az eredmény nem meglepő,

hiszen ismert, hogy az élővilág az élőhelyvel együtt alkot szerves egységet. Vajon mi történik most, a „kísérleti eredmény” ismeretében? Talán még nem késő, hogy felhívjuk a figyelmet a közelgő természeti katasztrófára, és alternatív megoldásokat keressünk. Jóllehet a lokátor telepítéséről már sokan értesültek, bizonyára kevesen tudnak arról, hogy a Zengő védelméért civil szervezetek mozgalma kezdődött, amely deklarálta politikamentes, és célja a Zengő érintetlen állapotban való megmentése és a tervezett lokátor építésének megakadályozása a jog, figyelemfelkeltés, és információterjesztés békés eszközeivel. Akit érdekel ez a nemes célú mozgalom, további információért látogasson el a www.Zengo.lapja.hu honlapra. Lehet, hogy a Zengő megmentéséért folytatott törekvés szélmalomharc. Mégis, mindannyiunk erkölcsi kötelessége, hogy az évszázadok, évezredek alatt ránk hagyományozott értékeket, kincseket megőrizve adjuk át gyermekeinknek, unokáinknak. Csak így lesz lehetséges az is, hogy a jövő generációi is gyönyörködjenek a szebbnél szebb természetfotókban az Orvostudományi Hírmondó hasábjain.

Kellermayer Miklós (ifj)

Gyermekkori elhízás: praktikus kérdések

Családorvosi Fórum 2003/3, 38-42

Az elhízás a gazdaságilag fejlett országokon túlmenően már a fejlődő országok lakosságát is egyre fokozódó mértékben érinti és a világ leggyakoribb táplálkozási betegségévé vált. Sajnos ez a tendencia a gyermek és adolescens korú lakosságot sem kerülte el az utóbbi évtizedekben. Éppen ezért az elhízás globális „járványról” beszélnek a szakemberek, és a WHO az elhízást betegséggé nyilvánította. A gyermekkori elhízás jelentőségét tovább növeli erős kapcsolata a felnőttkori elhízással és az elhízáshoz társuló betegségekkel. Számos másodlagos endokrin- és anyagcseré-eltérés és pszichoszociális következmény alakul ki már gyermekkorban, melyek rövid és hosszú távú következményei az elhízott gyermek egyénisége és egészsége szempontjából meghatározóak. Az egészségügyi szakemberek, sőt a civil szféra is felismerte az elhízás veszélyeit. Megalakultak a nemzeti elhízástudományi társaságok (köztük a Magyar Elhízástudományi Társaság és azon belül gyermekgyógyász munkacsoport) és azok nemzetközi szervezetei (European Association for the Study of Obesity, International Association for the Study of Obesity; www.iaso.org). 1990-ben jött létre a gyermekkori elhízással foglalkozó orvosok, epidemiológusok, antropológusok szervezete, a „European Childhood Obesity Group (ECOG)” (bővebb információ a www.childhoodobesity.com internetcímen). Több nemzet már kidolgozta saját irányelveit. Magyar irányelvnek tekinthető a 2001-ben megjelent, a Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium által kidolgozott ajánlás. Bár számos, a gyermekkori elhízás kérdésével foglalkozó magyar nyelvű és nemzetközi közlemény, sőt könyv jelenik meg, mégis úgy gondolom, nem felesleges egy főleg gyakorlati kérdésekkel foglalkozó rövid közlemény megjelenése egy olyan folyóiratban, mely a család-, gyermek- és foglalkozás-egészségügyben dolgozó orvosokhoz eljut.

Dr. Molnár Dénes

A magyar (pécsi) gyermeksebészet sikere Franciaországban

A Párizs melletti kongresszus-városban (Tours) rendezték meg az V. Európai Gyermeksebész Kongresszust (2003. május 21-24). Az ennek keretében tartott vezetőségi üléseken (Council Meeting, General Assembly) dr. Pintér András az European Paediatric Surgeons' Association (Európai Gyermeksebész Társaság) President Elect-jévé választották. Ez azt jelenti, hogy 2 év múlva (2005) dr. Pintér András lesz automatikusan az Európai Gyermeksebész Társaság elnöke. Ezzel Pintér dr. európai gyermeksebészetért tett eddigi tevékenységét ismerték el.

Ugyancsak ezen kongresszus keretében nyújtották át a Pécs-Szeged-Budapest gyermeksebészeti konzorciumnak – először nem Európai Közösség-beli városnak – az európai gyermeksebész szakorvos-képzési akkreditációt. Ezzel Pécs (együtt Szegeddel és Budapesttel) a 10. olyan város Európában, ahol európai elismertségű gyermeksebészeti szakvizsga szerezhető (a PTE ÁOK-n már korábban megszerezte ezt a címet az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, valamint a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika).

Dr. Pintér András

Budapesten jártunk...

2003. április 24-én a Semmelweis Egyetem rendezésében zajlottak le a VIII. Korányi Frigyes Tudományos Fórum előadásai, melyeken TDK hallgatók, PhD hallgatók és rezidensek tehettek próbára előadói képességüket és vitakészségüket. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karáról tízen vettünk részt. A jelentkezés absztraktok beküldésével történt, az alap kutatás szekciókban a túljelentkezés miatt sajnos a hat munkából csak hármat fogadtak el. Az előadásokat négy szekcióba osztották szét, szekciónként tizenöt-tizenöt előadás szerepelt.

Az alap kutatás I. szekciójában anatómia, morfológia, patomorfológia, az alap kutatás II. szekciójában élettan, biokémia, kórélettan témakörök szerepeltek, ezen kívül volt még operatív és konzervatív klinikai orvostudományi szekció. Az alap kutatás I. szekciójában egyetemünket Tamás Andrea (VI. évf.), az alap kutatás II. szekciójában Czömpöly Tamás (VI. évf.) és László Kristóf (IV. évf.), a konzervatív kli-

nikai szekcióban Kovács Andrea (VI. évf.), Petró Kata (VI. évf.) és Tóth Márton (VI. évf.), az operatív klinikai orvostudományi szekcióban Czeiter Endre (IV. évf.), Cserepes Barbara (V. évf.), Dömös Péter (VI. évf.) és Horváth Aranka (V. évf.) képviselte. A tudományos fórumot a Korányi Frigyes Szakkollégium diákjai szervezték. Az előadókat szendvicsekkel, kávéval és üdítővel várták, továbbá meghívást kaptunk egy esti állófogadásra és koktélpartira is.

Az előadások 10 perces időtartamúak voltak, ezeket 5 perces vita követte. Az alap kutatás és a klinikai szekciók előadásai egymással párhuzamosan futottak, ezért az összes prezentációt ugyan nem láttuk, de az általunk látott előadások mind alakilag, mind tartalmilag magas színvonalúak voltak, váltakozó vitaképpel. A zsűriben három, a nemzetközi tudományos életben ismert klinikai oktató vett részt, az elnökök intézetvezető professzorok

voltak. A szekciókat követően a zsűri gyors döntése után, a kollégium kertjében adták át a díjakat. Egyetemünkről díjat nyertek: Czeiter Endre, Cserepes Barbara, Horváth Aranka, Kovács Andrea, Tóth Márton.

Sok résztvevő előadótársunkkal már találkozhattunk más tudományos rendezvényeken, többek között a debreceni OTDK konferencián. Köszönjük a Korányi Frigyes Szakkollégium elnökségének és a szervezőknek a rendezést és a lehetőséget a szereplésre!

Cserepes Barbara, Tóth Márton
A PTE ÁOK TDK elnöksége megbízásából

Beszámoló

a Magyar Asszisztált Reprodukciós Társaság (MART) IV. Kongresszusáról

Harkányfürdő, 2003. május 16-17.

A Magyar Asszisztált Reprodukciós Társaság (MART) IV. Kongresszusának megrendezésére a PTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája kapta a megtisztelő felkérést. A MART elsősorban az asszisztált reprodukcióval („lombik-bébi”) foglalkozó hazai centrumok orvosait, biológusait, andrológusait tömörítő szervezet, de tagjai között a meddség kezelésével foglalkozó szakemberek tágabb köre is jelen van. Az asszisztált reprodukív technikák a hazai gyakorlatban rendkívül sokat fejlődtek az első hazai lombik-bébi 1988-ban történt világra jöttét követően. Ezt a jelentős fejlődést, az eredmények világszínvonalra emelkedését tükrözték a MART Kongresszuson elhangzott felkért referátumok, bejelentett előadások és poszterek.

A kongresszus megnyitóján a mintegy 140 regisztrált résztvevőt dr. Toller László, Pécs város polgármestere, dr. Kosztolányi György egyetemi tanár, az ETT Humán Reprodukciós Bizottság elnöke, dr. Borsos Antal professor, a MART elnöke és dr. Szabó István professor, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke és egyben a kongresszus elnöke üdvözölte. Ezt követően a kongresszus fő témáinak megfelelően hangzottak el a referátumok és bejelentett előadások. A kongressz-

A MART Kongresszus megnyitójának elnöksége:
dr. Kosztolányi György professor, dr. Szabó István professor,
dr. Toller László, dr. Borsos Antal professor

szus nyolc fő témája a következő volt: 1. Az asszisztált reprodukív technikák és a fejlődési rendellenességek; 2. Ovulatio indukciós protokollok; 3. Újabb lehetőségek az asszisztált reprodukció eredményességének javítására; 4. Az asszisztált reprodukció andrológiai vo-

Gyermekneurológiai, gyermekpszichiátriai és idegsebészeti kongresszus

2003. május 22. és 24. között került megrendezésre a Magyar Gyermekneurológiai, Idegsebészeti, Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Társaság XXVII. Tudományos Ülése a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kar Gyermekklinikájának szervezésében. Az évente megrendezett kongresszus keretében a hazai gyermekneurológiai, gyermekpszichiátriai és idegsebészeti klinikai kutatás legújabb eredményei kerülnek bemutatásra. Így volt ez idén is, számos kitűnő összefoglaló referátum és saját kutatási beszámoló mellett mint mindig, most is nagy élmény volt hallgatni a különböző és igen érdekes klinikai tapasztalatanyagot, kazuistikát, esetdemonstrációt és a hozzá kapcsolódó élénk vitát.

A gyermekneurológiai rész idején kiemelt témáját a genetika területén bekövetkezett tudományos robbanás eredményeinek integrációja képezte. A megnyitó után Méhes Károly és Kosztolányi György akadémikusok, majd Melegh Béla professor nyújtott áttekintést a genetikai kutatás, illetve a humán genom projekt hatásairól szakmánk perspektívájából. A nyitó szekció kitűnő és magas szintű áttekintő referátumai után élmény volt hallgatni Csala Béla főorvos szel-

lemes előadását a neurológia történetének a művészeti alkotásokban való megjelenéséről, illetve Stark András mindig élvezetes filmesszéjét, amelyben a preverbális kor élményvilágát demonstrálta Ingmar Bergman egy filmalkotásának fényében. Már a nyitó szekció széles spektruma előre jelezte a kitűnő programszervezést és a konferencia interdiszciplináris, komprehenzív jellegét, amely a találkozó végére, mint annak legjelentősebb értéke maradt meg a résztvevőkben.

A tudományos szekciók programjából – természetesen a teljesség igénye nélkül – kiemelés érdemel Herczegfalvi Ágnes és munkatársai több kitűnő előadása, amelyekben a gyermekkori neuromuszkuláris betegségek genetikájával kapcsolatos eredményeket ismertették. György Ilona, a debreceni klinika docense video-demonstrációjában az ún. dopa-responsive dystonia és parkinsonismus egy esetét demonstrálta, Neuwirth Magdolna az epilepsziás és pszichogén rohamok elkülönítésében használható igen érdekes video-EEG felvételeket mutatott be. Az idegsebészeti szekció keretében Bognár László főorvos a neuroendoszkópia felhasználását és a neuroinvaszió klinikumát tekintette át, míg a pécsi kollégák, Horváth

Zoltán és Vető Ferenc a multilocularis hydrocephalussal és a suprasellaris arachnoidális cysták kezelésével kapcsolatos eredményeiket ismertették.

A tudományos programon a neurológiai és idegsebészeti szekcióval párhuzamosan folytatta ülését a gyermek- és serdülőpszichiátria. A konferencia vezető témaköre a magatartászavarok volt. A gyermek- és serdülőkorú viselkedészavarok genetikai, egyéni, családi vetületein túl külön szekció foglalkozott a depresszió, az evészavar, az öngyilkosság gyermek- és serdülőkorú jellegzettségeivel, a gyermekkori zavarok hátterében a család strukturális és dinamikai jellemzőivel, a prevenciótól a diagnosztikán át az egyéni és családi különböző pszicho- és farmakoterápiás, korszerű komplex megoldásokig. Az ország egész területéről érkeztek szakemberek, munkacsoportok, nagy érdeklődés övezte az előadásokat. Megismerhetjük pl. a gyermekkori depresszió hazai kutatásának legfrissebb eredményeit dr. Vetro Ágnes egyetemi tanár és munkacsoportja előadásaiban (SZOTE Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Osztály), érdeklődéssel hallgattuk a gyermek- és serdülőkorú pszichiátriai betegekkel foglalkozó szakdolgozók előadá-

A MART Kongresszus résztvevői

natkozásai; 5. Endometriosis és infertilitas; 6. Mikrosebészet – in vitro fertilisatio (IVF); 7. Az IVF jogi kérdései, a magyarországi helyzetkép; 8. Egyéb, az asszisztált reprodukcióval összefüggő témák.

A felkért referátumokat a szakma elismert hazai képviselői tartották, akik egyben az asszisztált reprodukcióval foglalkozó hazai centrumok vezetői, munkatársai. A kongresszus magas szakmai színvonalát a meghívott neves külföldi előadók előadásai tovább növelték. Így többek között előadást tartott *Prof. Dr. Wolfgang Urdl*, a Grazi Szülészeti Klinika igazgatója, *Dr. Marc Stalmans* az Organon-Hollandia központjából és *Dr. Christer Siversand* a Vitrolife cég tápoldatok kifejlesztése terén elért eredményeiről. A hazai állami, illetve magánintézetek-

ből elhangzott előadások alapján nyilvánvaló, hogy az asszisztált reprodukciós technikák biztonságosan alkalmazható módszerek a meddő házaspárok egyéb módon nem kezelhető csoportjában, és az eredmények is elérik a nemzetközi színvonalat a 25 % körüli kiviselt terhességi aránnyal (take home baby rate). A hazai intézetek az asszisztált reprodukciós technikák újabb módszereit (cryopreservatio, mikromanipulációs technikák, asszisztált hatching, blastocysta transfer) is bevezették és sikerrel alkalmazzák.

A kongresszuson sor került a MART közgyűlésére is, melyen a társaság eddigi működéséről hangzott el beszámoló, valamint új vezetőség megválasztására is sor került. A társaság elnöke *dr. Koncz János*, a Budai Meddőségi Központ vezetője lett. A vezetőségbe a pécsi Szülészeti Klinikáról hárman is beválasztásra kerültek (*dr. Szabó István* professor, *dr. Mánfai Zoltán*, *dr. Szilágyi András*). A közgyűlésen felmerült a MART és a magán asszisztált reprodukciós intézeteket képviselő társaság egyesülésének igénye is, melyről a későbbiekben folynak majd egyeztető tárgyalások.

A kongresszus helyszíne a harkányi Agro Hotel és Gyógycentrum volt, ahol a tudományos és társasági programok egy helyen kerülhettek megszervezésre, így a résztvevők közötti kapcsolat folyamatos volt. Az esti bankett fürdési lehetőséggel kombinálva sikeresen szolgálta a szakmai, baráti kapcsolatok elmélyítését. A sikeres, a két évvel ezelőtti MART kongresszus részvételi számát megduplázó rendezvényünk megalapozta a hazai asszisztált reprodukciós beavatkozások és eredmények további lendületes fejlődését.

Dr. Szilágyi András, a szervezőbizottság elnöke

Pécsett

sait a speciális felkészültséget igénylő munkájukról.

Sikeresek voltak a házigazdák előadásai, a neurológiai szekcióban *dr. Hollódy Katalin*, *dr. Csábi Györgyi*, a pszichiátriaiban *dr. Fenyvesi Ilona*. A pergő poszterszekcióban *Bondor Berta* pszichológus aratott elismerést (a genetikai intézet munkatársa).

A résztvevők által egyértelműen sikeres és kitűnően megszervezett konferencia lebonyolításában *Hollódy Katalin* egyetemi adjunktus, a pécsi gyermekklinika neuropszichiátriai osztályának vezetője érdemeit kell méltatnunk. Mindenre kiterjedő figyelme, a jó érzékkel megszerkesztett szociális programok kellemessé tették ezt a találkozót, amely elsősorban a mindennapi korszerű klinikum világában tájékozódni kívánó, gyakorlatorientált kollégák továbbképzése területén hozta vélhetően legnagyobb hasznát.

Csábi Györgyi
Fenyvesi Ilona

Látogatás a Tübingeni Egyetemen

Az Erasmus Projekt keretében 2003. május 5-től 18-ig a Tübingeni Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Intézet vendége voltam.

Tartalmas és gazdag napok részese lehettem. Részt vehettem a baden-württembergi regionális felsőoktatási konferencián Frei-burgban, ahol láthattam, hogy az oktató kollégák a mi gondjainkhoz hasonló nehézségekkel küzdenek mind az elméleti, mind a gyakorlati oktatás terén.

A szakmai program részeként részt vettem az intézet által rendezendő Nemzetközi Országos Német Főiskolás atlétikai bajnokságot előkészítő kerekasztal konferencián. Nagy érdeklődéssel tekintettem meg az intézet biomechanikai laboratóriumát, ahol a mozgáselemzés és a mozgástan általuk vizsgált gyakorlati és elméleti témakörével ismerttettem meg a laborvezetőt.

Az intézet vezetőjével, *Dr. Helmut Diegellel* folytatott beszélgetés nagy mértékben elősegítette, hogy a Mozgástani Intézet és a tübingeni Sporttudományi Intézet a közeljövőben kutatási együttműködést kössön.

Láttam és használtam az intézet sportlétesítményeit és több érdekes kurzusba és gyakorlati foglalkozásba nyílt betekintésem. Igaz, hogy a Tübingeni Egyetem létesítmény és sportszerellátottság tekintetében jóval előtűnk jár, ennek ellenére bízunk abban, hogy számunkra sem kilátástalan a felzárkózás.

Említésre méltó a tavasszal átadott, ideális környezetben elhelyezett futópályájuk, ami nálunk is igen hasznos lehetne. Az 500 méter hosszú, szabálytalan formájú, néhol enyhén emelkedő, alácsövezett és fakéreg örleménnyel borított pálya ideális a kocogni és mozogni vágyóknak.

Összegezve elmondhatom, hogy sok hasznos tapasztalattal és élménnyel gazdagodva tértem haza.

Dr. Rugási Endre
testnevelő tanár, Mozgástani Intézet

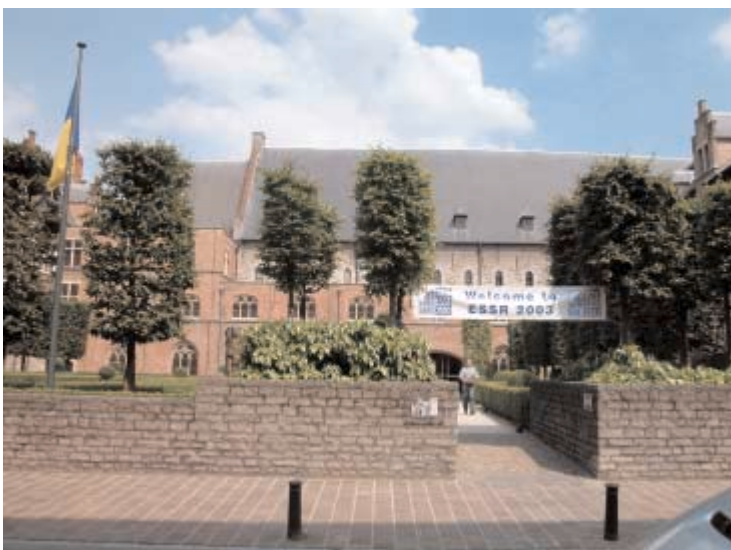
A sebészeti kutatással foglalkozó elméleti szakemberek és klinikus kollégák legrangosabb rendezvénye az European Society for Surgical Research (ESSR) évente megrendezésre kerülő kongresszusa. 1966-tól kezdve, amikor a társaság megalakult, egyre több aktív résztvevő és egyre szélesedő témakörök fémjelzik a rendezvényt. A kiválasztott színhelyek mindig nyugat-európai nagyvárosok, vagy patinás régi egyetemi városok voltak. A magyar kísérletes sebészeti kutatás elismeréseként 2002-ben Szeged kapta meg a rendezés jogát, bebizonyítva, hogy minden szempontból megfelelünk az Európai Társaság magas követelményeinek.

Beszámolómban a címben jelzett 2003-as, Gentben (Belgium) rendezett 38. Európai Sebészeti Kutatási Kongresszusról szeretnék rövid ismertetést adni.

A helyszín gyönyörű volt, hisz Gent a középkori és modern stílus ötvözetét mutatja be az odalátogatóknak, gyönyörű templomokkal, katedrálissal, a klasszikus flamand stílusú házak között kanyargó csatornákkal. A 350 ezer lakosú város a XVI. században Északnyugat-Európa szinte leggazdagabb városa volt, aminek a nyomai ma is jól láthatók. Helyzete napjainkban is irigylésre méltó, hisz Brüsszelhez való közelsége az Európai Unió vérkeringésébe való bekapcsolását jelentette, annak minden előnyével együtt. A kongresszus színhelye az ún. „Het Ped” volt, egy régi dominikánus kolostor épülete, mely a Genti Egyetem szerves része. Érdekes volt látni, hogy a régi falak között a fantasztikus modern technika milyen jól megfér, és a szokatlanul nagy melegben a vastag, hús falak, a zárt mediterrán jellegű udvar milyen kellemes környezetet teremtettek. Számunkra, a magyar sebészeti kutatással foglalkozó szakemberek számára különösen fontos az ESSR kongresszusa, hisz itt tudunk számot adni eredményeinkről, ápolni a nemzetközi kapcsolatokat és újabb kollaborációkat kialakítani. A fiataloknak nagyon jó alkalom arra, hogy megismerjék a nemzetközi kongresszusok légkörét, átessenek az első izgalmas előadásokon és ők is barátkozzanak, ismerkedjenek, új módszertani lehetőségeket fedezzenek fel. Mind a debreceni, mind a szegedi sebészeti műtéttani intézet erős csapattal képviseltette magát, de egyedülálló volt, hogy a pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet valamennyi diplomása (6 orvos és 2 PhD hallgató) aktívan részt tudott venni ezen a rangos európai fórumon. Előadásaink és poszttereink címe az Intézeti hírek rovatban megtalálható. Az elmúlt években tartott ESSR kongresszusokon sikerült elnyernünk mind a

Genti városkép a Leie folyóval

A kongresszus helyszíne

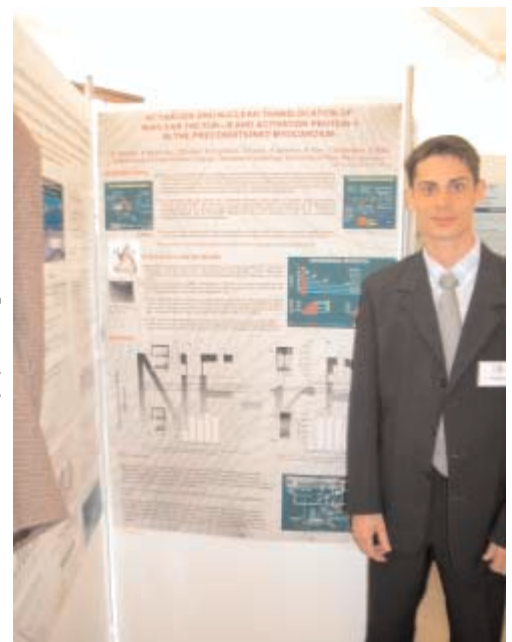
Fényképek: Lantos János

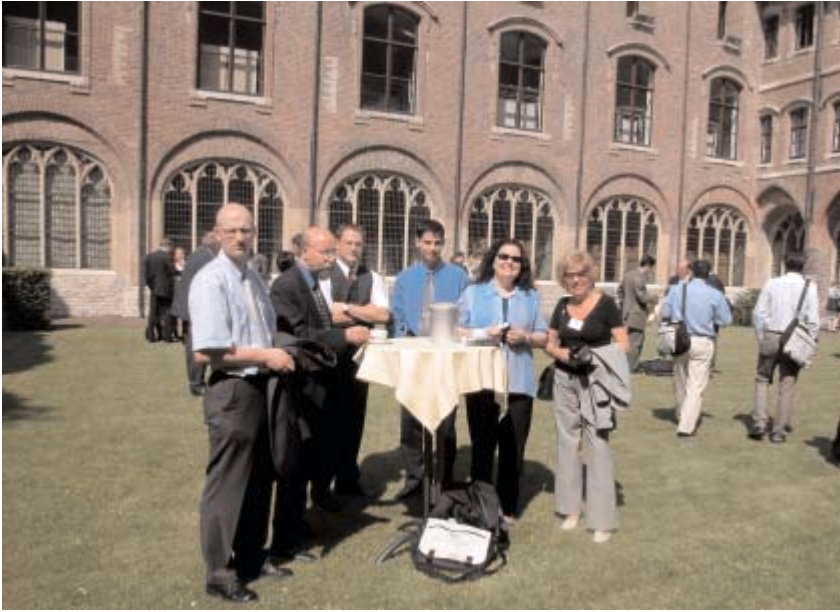

XXXVIII CONGRESS OF THE
EUROPEAN SOCIETY FOR SURGICAL RESEARCH
May 28-31, 2003

helye az ún. „Het Ped” volt, egy régi dominikánus kolostor épülete, mely a Genti Egyetem szerves része. Érdekes volt látni, hogy a régi falak között a fantasztikus modern technika milyen jól megfér, és a szokatlanul nagy melegben a vastag, hús falak, a zárt mediterrán jellegű udvar milyen kellemes környezetet teremtettek. Számunkra, a magyar sebészeti kutatással foglalkozó szakemberek számára különösen fontos az ESSR kongresszusa, hisz itt tudunk számot adni eredményeinkről, ápolni a nemzetközi kapcsolatokat és újabb kollaborációkat kialakítani. A fiataloknak nagyon jó alkalom arra, hogy megismerjék a nemzetközi kongresszusok légkörét, átessenek az első izgalmas előadásokon és ők is barátkozzanak, ismerkedjenek, új módszertani lehetőségeket fedezzenek fel. Mind a debreceni, mind a szegedi sebészeti műtéttani intézet erős csapattal képviseltette magát, de egyedülálló volt, hogy a pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet valamennyi diplomása (6 orvos és 2 PhD hallgató) aktívan részt tudott venni ezen a rangos európai fórumon. Előadásaink és poszttereink címe az Intézeti hírek rovatban megtalálható. Az elmúlt években tartott ESSR kongresszusokon sikerült elnyernünk mind a

Dr. Jancsó Gábor a díjnyertes poszttere előtt

A tudományos ülések közötti kávészünet a kolostor udvarán

A Genti katedrális előtt, a kongresszusi vacsorára készülve

Az utazás hőse dr. Szántó Zalán „gépkocsivezetőnk”

legjobb fiatal kutatónak járó díjat, mind a poszterszekció fő díját, sőt a Walter Brendel nevével fémjelzett, 8 válogatott előadás kiemelt szekciójának az első díját is. Ezért külön nagy örömünkre és meglepetésünkre szolgált, hogy a 170 bemutatott poszter közül (melyből kettőt díjaztak), *dr. Jancsó Gábor*; intézetünk tanársegéde hozta el az egyiket. Poszterének címe: „Activation and nuclear translocation of nuclear factor-kB and activator protein-1 in the preconditioned myocardium”. Bemutatott kardiológia, traumatológia és sebészeti témájú (trachea, bél) posztereinknek és előadásainknak igen jó visszhangja volt. Úgy éreztük, hogy Európa számos országából, Japánból, Angliából, Amerikából érkezett kutatók között nem kell háttérbe szorulnunk, egyenrangú partnerek vagyunk.

A kongresszus résztvevőinek száma kb. 450 fő volt, melyből 300 volt az aktív szereplő. A 4 párhuzamos szekcióban mintegy 130 előadás hangzott el és 170 poszter került bemutatásra. Hét szimpóziumot szerveztek a legkülönbözőbb témákból, mint a sebészeti kutatás minőségi kontrollja, új lehetőségek a transplantációs immunszuppresszióban, a minimálisan invazív technikák fejlesztése, pancreas, máj diagnosztika és új terápiás lehetőségek. A plenáris ülések színhelyeül szolgáló nagy előadóteremben a videovetítéssel együtt nagy kivetítő képernyőn láthattuk az előadót, az elnökségnek sem kellett mozogni, hanem saját képernyőn követhették az előadást. A párhuzamosan futó szekciókban sebészeti onkológia, szerv- és szövettranszplantáció, cardiovascularis sebészet, gastrintestinalis sebészet, hepatobiliaris és pancreas sebészet, sebészeti patofiziológia, trauma- és ortopédsebészet szerepeltek.

Végezetül néhány szót az utazásról. Nagy kaland és nagy vállalkozás volt, hogy az 1300 km-re lévő Gentbe mikrobusszal vágunk neki az útnak. Más mód nem kínálkozott a nyolc utas számára, hisz a repülőjegyet nem tudtuk volna finanszírozni. Szerencse, hogy *Szántó Zalán* kollégánk az autók szerelmese, az odafelé tartó 20 órás utat könnyedén és jókedvűen végigvezette, a mögötte ülő, néha nyugtós útitársak ellenére. Visszafelé már 18 órás rekorddal jöttünk, szerencsére minden baj és gond nélkül. A gyönyörű, turisták által közkedvelt, barátságos Gentben eltöltött pár nap mindenért kárpótolt. Tudományosan sokat kaptunk, nagyon jó előadásokat hallottunk, voltunk fogadáson a Genti Operában, hajókiránduláson a Leie folyón és a Városháza nagytermében tartott gálavacsorán, ahol az említett poszterdíjat nagy ováció kíséretében *Jancsó Gábor* kollégánk átvette a vele együtt járó pénzjutalommal.

Néhány képen próbáljuk érzékeltetni a várost, a kongresszust, mely számunkra valóban felejthetetlen élmény volt.

Dr. Róth Erzsébet
egyetemi tanár

A Magyar Élettani Társaság (MÉT) 67.

A MÉT, mint a legrégebbi ma is működő magyar elméleti orvostudományi társaság (1931-ben alakult Tihanyban) a 2003. június 2-4. közötti időben tartotta ez évi vándorgyűlését a PTE ÁOK központi épületében. A mintegy 230 résztvevő az orvostudomány és az élettudományok különböző területén tevékenykedő kutatók, akik a tudományos program keretében 104 posztert mutattak be és 45 előadást tartottak. Az élettan-kórélettan tárgykörében 4 meghívott előadó tartott plenáris előadást: *Koller Ákos* és *Merchenthaler István* magyar, valamint *Barbara Cannon* angol és *Duncan Mitchell* dél-afrikai professzorok.

*Dr. Szelényi Zoltán,
a vándorgyűlés elnöke*

*A MÉT 67. Vándorgyűlésének elnöksége
Köszöntőt mond dr. Lénárd László, a PTE Orvoskarának dékánja*

Dr. Szollár Lajos átveszi a Rácz Sámuel emlékérmét

Dr. Monos Emil átveszi a Rácz Sámuel emlékérmét

A szervezésben nyújtott segítségért köszönetemet fejezem ki a Kórélettani Intézet munkatársainak és az ÁOK technikai csoportja minden tagjának. Végül köszönöm az ÁOK vezetésének, hogy a központi épület helyiségeit kedvezményesen bocsátották a vándorgyűlés rendelkezésére.

Fotók: ifj. Vadász István

Dr. Szelényi Zoltán
a MÉT 67. Vándorgyűlésének elnöke

Vándorgyűlése az Orvoskaron

<http://www.sote.hu>

Dr. Rác Sámuel

„... Az első orvosprofesszorunk, akinek munkássága már magyar nemzeti műveltségünket is szolgálta, a pesti születésű *Rác Sámuel* (1744-1807) volt. Ő Bécsben szerezte orvosi oklevelét, majd az erdélyi Nagybányán működött gyakorló orvosként, az 1783-84-es tanévtől viszont a Pesti Orvoskar élettan – physiologia – professzoraként oktatott és nevelt. Az említett tárgyon kívül – helyettesként más studiumokat is oktatott, így – többek között – bonctant és elméleti orvostant. Az 1772-ben megjelent műve: *Az emberi élet általános ismeretét tanító könyv*, Buda 1772. (2. kiad.1802.) úttörő a magyar nyelvű orvosi irodalomban. Hasonló jelentőségű az 1776-ban napvilágot látott belgyógyászati tárgyú magyar nyelvű könyve (2. kiadás Pozsony és Kassa 1778.)

Rác professzor a borbélysegédeket is oktatta, ezért is tartotta fontosnak magyar nyelvű tankönyv írását. Az élettudományi

ismeretek terjesztése szempontjából különös jelentősége van *A physiologiának rövid summája*, Buda 1789. című tankönyvének, melyben kitér a bonctanra is két ábrát is közölve az emberi test felépítéséről és az emberi csontvázról (utóbbi frontális és két laterális nézetben). Ezek természetű ábrázolásukkal úttörőek a hazai szakirodalomban. Minthogy korábban gyakorló orvos volt, tudományos munkája is a tapasztalatokra, nem elvont elméleti okoskodásokra épült. 1790-ben megjelent könyve: *A nemes magyar nemzethez írt rövid emlékeztető beszéd*, „melyben megmutattatik, hogy Magyarországon lehet, s kell is a magyar nyelvet és a magyar tanításokat felállítani, és hogy az universitasnak Pest legjobb hely”. Biológia-történeti szempontból fontos munkája még *A borbély tanításoknak első darabja*. Az anatómiáról, physiól., pathol., m. medicáról, chirurgiáról és bábaságról, amely Pesten jelent meg 1794-ben. *Csokonai Vitéz Mihály* – aki a természetrajz iránt különös vonzalommal viseltetett „A híres Rác Sámuel Úrhoz” című költeményében lelke-

sen üdvözölte ezt a nemzeti műveltségünk fejlesztése szempontjából is oly jelentős munkát:

„Uram! Örvendez a magyar
Haza, hogy a mostani
Eskuláp fiait hallja
Magyarúl szólnani...”

Részlet dr. Kádár Zoltán: A historia naturalis oktatásának kezdetei a Nagyszombati Egyetemen c. munkájából.

Beszámoló tanulmányútról

2003. januártól három hónapig tanulmányúton vettem részt a Linzi Elizabethinen Krankenhaus Urológiai Osztályán, az European Urological Scholarship Program (EUSP) támogatásával. A 25 ágyas osztályon hat orvos dolgozik *Prof. Dr. Günter Janetschek* vezetés alatt, aki az urológiai laparoscopia egyik legtapasztaltabb művelője a világon. 1992 óta rendszeresen végez különböző urológiai laparoscopos műtéteket.

A három hónapos időszak alatt számos laparoscopos műtétet láttam és ezekben asszisztáltam is.

Különösen érdekes volt számomra hazánkban eddig nem, vagy alig végzett laparoscopos radikális prostataectomia, hólyagsérülés laparoscopos ellátása, partialis adrenalectomia, laparoscopos ureter plasztikai műtétek. Rutinszerűen végzik a laparoscopos radikális nephrectomiát, laparoscopos retroperitonealis lymphadenectomiát, laparoscopos ureterotomiát. Janetschek professzor végez a világon egyedül perfúziós hűtésben partialis nephrectomiát.

A műtétekről számos videofilmet készítettem, amelyeket az oktatásban felhasználhatunk. Önállóan végezhettem laparoscopos varicectomiát és transperitonealis laparoscopos radikális nephrectomiát. Részt vettem az intézet tudományos tevékenységében.

Három közleménynek lettem a szerzője, illetve társszerzője, amelyek jelenleg megjelenés alatt állnak. Tapasztalataimról több előadást tartottam.

A tanulmányút eredményeként a klinikán mi is új laparoscopos eljárásokat vezettünk be. Sikertült jó baráti és munkakapcsolatot kialakítani a linzi kollégákkal, így további csereprogramokat szervezünk. Terveink között szerepel Pécssett laparoscopos tanfolyam szervezése, Prof. Janetschek részvételével.

A későbbiekben szeretnék a laparoscopiával kapcsolatban további tudományos munkát folytatni, Prof. Janetschek támogatásával PhD programban részt venni.

Ezúton szeretném megköszönni a Magyar Urológus Társaságnak, valamint az European Association of Urology-nak, hogy tanulmányutamat támogatták.

Reméljük, hogy a tanultakat nem csak a pécsi Urológiai Klinika, de az egész magyar urológia is hasznosítani tudja.

Dr. Bagheri Fariborz
Urológiai Klinika

Beszámoló a „Menopausalis Medicina a Women’s Health Initiative című tudományos szimpóziумról

APTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája szimpóziум keretén belül az intézet előadótermében szakorvosi továbbképző tanfolyamot és vizsgát is szervezett a Menopausalis Medicina Minősített Orvosa (3MO) cím megszerzésére.

A szimpóziум aktualitását az adta, hogy a Women’s Health Initiative (WHI) (1) vizsgálatot, amely a bizonyítékokon alapuló orvoslás (evidence based medicine, EBM) kritériumoknak megfelelően tervezett grandiózus amerikai prevenciósz tanulmány, idő előtt, 5,2 év után 2002 májusában leállították.

A leállítás oka az volt, hogy a hosszú távon alkalmazott kombinált hormonpótló kezelés (*Prempro*, konjugált oestrogen, 0,625 mg – CEE + 2,5 mg medroxyprogesteronacetat –, melynek használata Európában és hazánkban nem terjedt el) betegségmegelőző hatása a vizsgálat során nem igazolódott. Azt találták, hogy a kontroll, nem kezelt csoporthoz képest a hormonkezelés hatására emelkedett az emlőrák, az ISZB, a tüdőembólia és stroke relatív kockázata, míg a csípőtáji töréseké és a colorectalis rákoké csökkent. Ez azt jelentette, hogy az összesített kedvezőtlen hatások kockázata nagyobb volt, mint a kedvezőké.

A szakmai közvélemény számára az eredmények nem voltak igazán meglepőek. A leállítás indokoltságát és a tanulmány kivitelezését és az abból levont elhamarkodott következtetéseket a cikk megjelenése óta egyre többen kritizálják. A hírt felkapta a laikus média, mely világá röpítette, hogy „betiltották a hormonpótlást az USA-ban”! A szélsőséges megfogalmazás pánikot keltett pácienseinkben és a szakterületet kevésbé ismerő kollégáinkban is. Ezért tartottuk aktuálisnak a hormonpótló kezelés újragondolását, szakmai állásfoglalás ismertetését a legújabb eredmények ismeretében.

A szimpóziум témája utáni érdeklődést mutatta, hogy az ország területéről 128 regisztrált orvos vett részt rendezvényünkön.

A szimpóziум levezető elnöke *dr. Szabó István* professor, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója volt, aki élvezetes bevezető előadásában a menopausa történetét vázolta fel. Kiválóan moderálta az előadásokat és velős összefoglalását adta az elhangzottaknak.

A különböző szakterületekről a menopausalis medicina elismert szakembereit kértük fel a referátumok megtartására: *dr. Mózsik Gyula* professor (Pécs), *dr. Tóth Károly Sándor* (Budapest), *dr.*

Székács Béla (Budapest), *dr. Sipos Attila* (Nyíregyháza), *dr. Gócze Péter* (Pécs), *dr. Szalai Gábor* (Pécs), *dr. Tizedes György* (Pécs), *dr. Balogh Ádám* (Debrecen), *dr. Kránicz János* professor (Pécs), *dr. Keszthelyi Béla* (Harkány), *dr. Magdiics Mária* (Pécs), *dr. Gáti István* (Pécs), *dr. Garai János* (Pécs).

A program öt téma köré összpontosult: a menopausa és a menopausalis hormonterápia modern szemlélete és klinikai alkalmazása; a menopausalis hormonterápia hatása a belgyógyászati megbetegedésekre, daganatokra, az endometriumra és az idegrendszerre; az emlőrák komplex diagnosztikája és műtéti kezelése; az osteoporosis diagnosztikája és kezelése; mozgásszervi betegségek a változó korban; alternatív kezelési lehetőségek a menopausában.

A Magyar Menopausa Társaság a menopausalis medicina színvonalának emelése céljából oktató anyagot és feltételrendszert dolgozott ki a Menopausalis Medicina Minősített Orvosa (3MO) cím megszerzésére. A vizsga önkéntes volt, melyre 21 klinikai gyakorlattal rendelkező kolléga jelentkezett. Az aspiránsok a szimpóziум megkezdése előtt 20 kérdésből álló tesztet írtak. Az előadások után és a szünetekben szóbeli vizsgát tettek a há-

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből

■ 2003. március 19-22. között Brüsszelben került megrendezésre a 23rd International Symposium on Intensive Care Medicine. A rendezvényen *dr. Bogár Lajos* egyetemi tanár, *dr. Molnár Zsolt* egyetemi docens, *dr. Tarsoly Piroska* és *dr. Szakmány Tamás* képviselte intézetünket. Nagy érdeklődést váltott ki *dr. Szakmány Tamás*, *dr. Heigl Péter* és *dr. Molnár Zsolt* „Is there a role for extravascular lung water in the development of atelectasis in ARDS?” című posztere.

■ 2003. április 9-én intézetünk munkatársa, *dr. Szakmány Tamás* 100%-os eredménnyel védte meg PhD-téziseit.

■ 2003. április 24-26. között került megrendezésre a VII. Hortobágyi Szimpózium. A rendezvényen *dr. Bogár Lajos* egyetemi tanár, *dr. Molnár Zsolt* egyetemi docens, *dr. Mühl Diana*, *dr. Csontos Csaba* és *dr. Sári Ferenc* egyetemi adjunktusok képviselték intézetünket. A szimpóziumon intézetünk munkatársai által tartott előadások: *dr. Mühl Diana*: Transzplantáció és folyadékterápia – aneszteziológiai vonatkozások; *dr. Molnár Zsolt*: A folyadékterápia monitorozása; *dr. Bogár Lajos*: A szeptikus beteg folyadékterápiája.

■ 2003. május 14-17. között Balatonfüreden rendezték meg a Magyar Kardiológusok Társasága 2003. évi Tudományos Kongresszusát. A rendezvényen *dr. Mühl Diana* egyetemi adjunktus és *Szlovák Dóra* TDK-s hallgató képviselte intézetünket. A kettejük nevével fémjelzett Perioperatív myocardium ischaemia vizsgálata Holter-EKG monitorral című előadást a rendezők különdíjjal jutalmazták.

■ 2003. május 31-június 3. között Glasgowban rendezték meg az Európai Aneszteziológiai Akadémia (EAA) éves kongresszusát *Euroanaesthesia 2003* címmel. A rendezvényen *dr. Bogár Lajos* egyetemi tanár, *dr. Batai István* és *dr. Molnár Zsolt* egyetemi docensek képviselték intézetünket. A kongresszuson *dr. Batai István* egyetemi docens átvette az EAA diplomáját.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2003. május 22-25. között a Magyar Haematológiai és Transzfuziológiai Társaság XIX. Kongresszusán, Debrecenben klinikánk az alábbi előadásokkal és poszterekkel szerepelt: *dr. Losonczy Hajna*: Krónikus lymphoid leukaemia (genetika, prognózis, stratégia); *dr. Losonczy Hajna*: A CML első vonalbeli kezelése imatinibbel; *dr. Losonczy Hajna*: A CLL MabCampath kezelése (esetbemutatás); *dr. Molnár Lenke*, *dr. Nagy Ágnes*, *dr. Dávid Marianna*, *dr. Szomor Árpád*, *dr. Méhes Gábor*; *dr. Kovács Gábor*; *dr. Losonczy*

Hajna: Imatinib (Glivec, STI 571) kezelési eredmények CML krónikus fázisában; *dr. Méhes Gábor*; *Deák Linda*, *Kalász Veronika*, *Jáksó Pál*, *dr. Kovács Gábor*; *dr. Losonczy Hajna*: Citogenetikai vizsgálatok chronikus lymphoid leukaemiában; *dr. Szomor Árpád*, *dr. Magyarlaki Tamás*, *dr. Losonczy Hajna*: Multidrug rezisztencia (MDR) gén polimorfizmus vizsgálata anaplasias nagysejtes lymphomában. Poszterek: *Dr. Vidra Tímea*, *dr. Dávid Marianna*, *Szalontay Csilla*, *Krucsó Hajnalka*: Aferesissel szerzett tapasztalataink 3 év során; *dr. Kovács Gábor*; *dr. Molnár Lenke*, *dr. Kereskai László*, *dr. Losonczy Hajna*: Krónikus myeloproliferatív betegség kapcsán észlelt fatális hypercalcaemia esete; *dr. Tóth Orsolya*, *dr. Dávid Marianna*, *dr. Habon Tamás*, *dr. Nagy Ágnes*, *Meng Beáta*, *dr. Keszthelyi Zsuzsanna*, *dr. Kovács Norbert*, *dr. Losonczy Hajna*: Vizsgálati stratégia artériás és vénás thromboembóliás események társulásánál.

A Biofizikai Intézetből

■ *Dr. Nyitrai Miklós* elnyerte az EMBO és a HHMI (Howard Hughes Medical Institute) közös Young Investigator Programme ösztöndíját.

■ Intézetünk nagyértékű OMFB Biotechnológia pályázatot nyert el „Specifikus nanocsipeszek fejlesztése egyedi biomolekulák manipulálására” címmel, koordinátor *iff. Kellermayer Miklós*.

■ 2001. december 1-jétől 2003. április 1-jéig *dr. Paola Cacciafesta* Olaszországból posztdoktori kutatómunkán tartózkodott intézetünkben. Témája: Nanoizom fejlesztése. Témavezető *iff. Kellermayer Miklós*.

■ A trieszti Abdus Salam International Center for Theoretical Physics UNESCO központban február 10-21. között megrendezett „Winter College on Biophotonics” keretében *iff. Kellermayer Miklós* felkért előadást tartott „Motor proteins” címmel.

■ Intézetünk számos poszterrel képviseltette magát a március 1-5. között az American Biophysical Society USA-beli San Antonioban megrendezett éves kongresszusán: *Watanabe K.*, *Nair P.*,

tanulmány után”

romtagú bizottság előtt. Azoknak, akik a beadott dokumentumok és a vizsgák alapján a feltételeknek maradéktalanul megfelelnek, a Magyar Menopausa Társaság a „Menopausalis Medicina Minősített Orvosa (3MO)” címet adományoz.

A szimpózium részvételi díj nélkül került megrendezésre. A rendezvényt a Wyeth Kft. támogatta, akik lehetővé tették, hogy frissítő italokkal és ebéddel kedveskedjünk vendégeinknek.

A szervezők nevében köszönetet mondok valamennyi meghívott előadónak, akik a magas színvonalú előadásaikkal nagyban hozzájárultak a jó visszhangot kiváltó rendezvényünk sikeréhez, az intézeti kollégáknak segítségükért és a zavartalan technikai lebonyolításért, valamint szponzorunknak, a Wyeth Kft-nek.

Dr. Gócze Péter
egyetemi docens

IRODALOM:

1. Writing Group for the Women's Health Initiative Investigators. Risk and Benefits of estrogen plus progestin in healthy postmenopausal women: principal results from the Women's Health Initiative randomized controlled trial. *JAMA*. 2002, July 17; 288; 3: 321-333.

Labeit D., Kellermayer M. S. Z., Greaser M., Labeit S., Granzer H.: Molecular mechanics of cardiac titin's PEVK and N2B spring elements; Cacciafesta P., Lombardi V., Kellermayer M. S. Z.: Single sarcomere assay for actomyosin motility and force measurement; Grama L., Nagy A., Málnási-Csizmadia A., Kellermayer M. S. Z.: Mechanical stability of an eight-domain segment in titin's differentially-spliced tandem-Ig region; Nagy A., Grama L., Málnási-Csizmadia A., Kellermayer M. S. Z.: Expression and single-molecule mechanics of skeletal muscle titin's PEVK segment; Bódis E., Szarka K., Nyitrai M., Somogyi B.: Dynamic reorganisation of the motor domain of myosin subfragment 1 in different nucleotide states.

■ Intézetünk tudományos diákkörösei, Kengyel András V. éves és Kiss Balázs III. éves orvostanhallgatók sikerrel szerepeltek a Debrecenben április 2-5. között megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencián. Kiss Balázs I. díjat kapott.

■ Az április 12-14. között az angliai Canterburyben megrendezett European Union Muscle Research Network konferencián intézetünk több munkatársa is előadást tartott: Nyitrai Miklós: Kinetic properties of mammalian and *Drosophila* myosin isoforms; Paola Cacciafesta: Single-sarcomere assay for actomyosin motility and force measurement; ifj. Kellermayer Miklós: Single-molecule mechanics of titin and its recombinant fragments.

■ A Magyar Biofizikai Társaság Molekuláris Biofizikai Szekciója Veszprém-ben április 25-én megtartott ülésén Nagy Attila előadást tartott „Rekombináns titin fragmentumok molekuláris mechanikája” címmel.

■ A 2003 májusában Heidelbergben megtartott EMBO Mini Symposium és YIP Meeting rendezvényein előadást tartott dr. Nyitrai Miklós „Molecular aspects of the regulation of the acin cytoskeleton” címmel.

■ A Sümegen május 20-23. között megrendezett XXXIII. Membrántranszport konferencián intézetünk számos poszterrel és előadással képviseltette magát: Bódis Emőke, Szarka Krisztina, Nyitrai Miklós, Bugyi Beáta, Somogyi Béla: Miozin szubfragmentum 1 flexibilitásának vizsgálata aktin jelenlétében és nélküle; Czimbalek Livia, Visegrády András, Bugyi Beáta, Somo-

gyi Béla: Intracelluláris kalciumhullámok sebességének vizsgálata; Visegrády Balázs, Nyitrai Miklós, Bugyi Beáta, Somogyi Béla: Phalloidin hatása az aktin filamentum dinamikájára; Halidi Nadia, Visegrády András, Volford András, Noszticzius Zoltán, Bugyi Beáta és Somogyi Béla: Lokális és globális perturbációval keltett Ca^{2+} hullámok vizsgálata: numerikus szimulációk (kiemelt poszter); Grama László, Nagy Attila, Málnási-Csizmadia András, Kellermayer Miklós S. Z.: A titin tandem-IG régiójából származó doménoktamer mechanikai stabilitásának vizsgálata; Nagy Attila, Grama László, Málnási-Csizmadia András, Kellermayer Miklós S. Z.: A vázizom titin PEVK szegmens molekuláris mechanikája; Nagy Barbara, Gecsei Győző, Tóth Zsolt, Kellermayer Miklós S. Z.: Szívizom miozin motilitás in vitro analízise (kiemelt poszter); Kellermayer Miklós: Biomolekulák vizsgálata nanotechnológiai módszerekkel (felkért szimposium előadás).

■ Az EMBO és HHMI által Varsóban május 25-26. között megrendezett Central European Scientists Meetingen előadást tartott dr. Nyitrai Miklós „Molecular aspects of the regulation of the acin cytoskeleton” és ifj. Kellermayer Miklós „Single-molecule mechanics of titin and its recombinant fragments” címmel.

■ A Barcelonában megrendezett 8. ESTAC kongresszuson dr. Lőrinczy Dénes két posztert mutatott be: Lőrinczy D., Kiss M., Belágyi J.: DSC and EPR study on AMP.PNP, BeF_x and AlF_4 containing myosin nucleotide complexes; Kiss M., Belágyi J., Lőrinczy D.: Vanadate (V_i) and ADP induced domain motion in myosin head.

■ Az Ulmban megrendezett UFK kongresszuson dr. Lőrinczy Dénes két felkért előadást tartott: Lőrinczy D., Than P., Domán I.: DSC in the research of degenerative musculoskeletal disorders; Schäffer B., Szakály S., Lőrinczy D.: Examination of the growth of probiotic culture combinations by DSC.

A Bőrgyógyászati Klinikáról

■ 2002. december 12-14. között került megrendezésre Budapesten a magyar bőrgyógyászok legjelentősebb hazai rendezvénye, a Bőrgyógyászati Nagygyűlés. A nagygyűlés egyik fő programját képezi a bőrgyógyászat legfontosabb

területeire kiterjedő, átfogó, továbbképző előadások tartása. Idén klinikánkról három felkért továbbképző előadás szerepelt: Farkas Beatrix, Magyarlaci Márta, Multhoff G.: HSP70 membran expressio szerepe malignus tumorokban; Battyáni Zita: Melanoma malignum korszerű diagnosztikus és prognosztikus faktorai; Magyarlaci Márta: Nem melanoma bőrdaganatok hisztológiai és immunhisztokémiai differenciáldiagnosztikája. Farkas professzor asszony és Battyáni docens asszony üléselelnöki teendőket látott el.

A fenti továbbképző előadások mellett több előadással és betegbemutatással képviselték munkatársaink klinikánkat: Kosztolányi Rita, Battyáni Zita, Szomor Árpád: Melanoma malignum és malignus lymphoma együttes előfordulása; Szepes Éva, Farkas Beatrix: Mycosporon gypseum infekció klinikai manifesztációi; Kádár Zsolt, Bakonyi József, Farkas Beatrix: Bőrtumorok rekonstrukciós lehetőségei; Zombai Erzsébet, Farkas Beatrix: Fibrohisztiocitás bőrdaganatok összehasonlító hisztológiai vizsgálata. Betegbemutatás: Csete Béla, Hodosi Balázs: Calcinosis cutis; Hodosi Balázs, Soós Éva: Morbus Flegel. Poszterek: Magyarlaci Márta, Csete Béla, Zombai Erzsébet, Németh József, Sümegi Balázs, Farkas Beatrix: Effect of novel PARP inhibitor on UVB-induced epidermal damage; Battyáni Zita, Kutasi Zsuzsanna, Szekeres György, Farkas Beatrix: E-cadherin and B-catenin expression in malignant melanoma; Farkas Beatrix, Németh József, Szolcsányi János: Substance P radioimmunoassay for quantitative characterization of sensory neurotransmitter release; Csete Béla, Farkas Beatrix, Sümegi Balázs: Examination of the AZT-induced mitochondrial DNA fragmentation.

Az Élettani Intézetből

■ 2003. június 2-án rendezték meg a Magyar Élettani Társaság (MÉT) LXVII. Vándorgyűlését, melyen az intézet munkatársai az alábbi előadásokat és posztereket prezentáltak: Előadások: Bagi Éva Eszter, Fekete Éva, Bányai Dániel, Tóth Krisztián, Lénárd László: A zona incerta angiotenzinergias mechanizmusainak szerepe a szomjúság motiválta magatartás szabályozásában; Hartmann Géza, Shugaljov N. P., Lénárd L.: Neurotensin hatása patkányok

tanulási folyamataira a nucleus raphe dorsalis lézióját követően; *Környei J., Vértés Zs., Kovács K., Göcze P., Lengyel F., Vértés M.*: Életkor függő opioid peptid hatás patkány uterus sejtekben. Poszterek: *Várady Katalin, Kertes Erika, Berta Beáta, Lénárd László*: A ventrális pallidum D1 és D2 dopamin receptorainak szerepe a tanulási mechanizmusokban; *Kertes Erika, László Kristóf, Sándor Péter, Lénárd László*: A globus pallidusba és az amygdalába injektált substance P pozitív és negatív megerősítő, valamint anxiolitikus hatása patkányban; *Berta Beáta, Várady Katalin, Lénárd László*: Íz-percepció zavarok a prefrontális kéreg neurokémiai mikrolézióját követően; *Petykó Z., Marton P., Lénárd L.*: Uni- és multimodális szenzoros egysejtválaszok jellegzetességei patkány amygdalában; *Jandó G., Raffi M., Phinney R. E., Turner Jessica A., Siegel Ralph M.*: Tekintés irányának kérgi reprezentációja; *Lengyel F., Környei J., Vértés Zs., Kovács K. A., Sümegi B., Vértés M.*: AKT/P13K jelátvitel in vivo vizsgálata patkány uterusban.

A Fogászati és Szájsebészeti Klinikáról

■ 2003. március 21-én Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia székházában „Új eljárások a daganatok kezelésére” címmel szimpóziumot rendezett a SOTE Onkoterápiás Tanszéke. A szimpóziumon felkért előadóként *dr. Olasz Lajos* tartott egyórás előadást „A fej-nyaki daganatok korszerű kezelése” címmel.

■ Az Athénben 2003. május 14-20. között megrendezett 16th International Conference on Oral and Maxillofacial Surgery c. kongresszuson *dr. Olasz Lajos* és *dr. Nyárády Zoltán* vett részt a 67 ország megjelent delegátusai között. *Dr. Olasz Lajos* „The use of platysma myocutaneous transpositional flap to reconstruct massive trough-and-trough facial defects” címmel, míg *dr. Nyárády Zoltán* „Submental endotracheal intubation in concurrent orthognathic surgery” címmel tartott előadást. *Dr. Olasz Lajos* ezen kívül üléselnöki feladatot is ellátott.

■ 2003. május 31-én Szekszárdon került megrendezésre a Magyar Arc-, Állcsont- és Szájsebészeti Társaság Dunántúli „Pannon” Szekciójának XI. ülése. A tudományos ülésen *dr. Olasz Lajos* elnök vezetésével *dr. Rónai András*, *dr. Gelencsér Gábor*, *dr. Nyárády Zoltán* és

dr. Kinczel Gábor vett részt. *Dr. Olasz Lajos* „Nagy kiterjedésű ameloblastoma sebészete és rekonstrukciója”, valamint „A magyar szájsebészet nemzetközi szinten betöltött szerepe és értéke” címmel, míg *dr. Nyárády Zoltán* „Submentális intubáció az orthodonciai sebészetben” címmel tartott előadást.

■ Az elmúlt egy év 3 jelentős nemzetközi szájsebészeti kongresszusán a magyar előadók által prezentált 10 előadás közül hetet a pécsi szájsebészeti osztály munkatársai tartottak. Ez a tény mutatja a kis létszámú munkacsoport aktivitását.

A Gyermekklinikáról

■ *Dr. Soltész Gyula* egyetemi tanár a koppenhágai nemzetközi diabetes továbbképző fórum plenáris ülésén tartott előadást 2003. május 22-én.

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár „Short-and long-term consequences of childhood obesity” címmel tartott plenáris előadást a 12th European Congress on Obesity rendezvényen Helsinkiben 2003. május 29-június 1-jén és a „Felnőttkori betegségek megelőzése gyermekkorban” címmel tartott felkért referátumot a Táplálkozási Fórum IX. Tudományos Konferenciája rendezvényen Budapesten, 2003. május 21-én.

■ A helsinki obesitas kongresszuson *dr. Erhardt Éva* egyetemi tanársegéd „The Trp64Arg polymorphism of the beta3-adrenergic receptor gene in healthy and obese Hungarian children” című, *dr. Csernus Katalin* PhD-hallgató pedig „The prevalence of disorders of carbohydrate metabolism in clinically healthy obese children” című poszterrel szerepelt.

■ *Dr. Pintér András* egyetemi tanár és *dr. Vástyán Attila* egyetemi tanársegéd részt vett az V. Európai Gyermeksebész Kongresszuson (Tours, Franciaország) 2003. május 21-26. között.

■ *Dr. Pintér András* egyetemi tanárt megválasztották az Európai Gyermeksebész Társaság President Electjének (2003-2005). Ezen a kongresszuson *dr. Fathi Khaled* poszterrel szerepelt.

■ *Dr. Decsi Tamás* docens részt vett a Workshop on Nutrition in Children and Adolescents in Europe: What is the Scientific Basis? rendezvényen Rómában 2003. május 14-16-án. Társszerzőként szerepelt a „Summary of Expert Group 1 work on energy and nutrient dietary recommendations” című beszámolóban, valamint rapporteur minőség-

ben megtartotta a „Fluid habits and cultural traditions” munkacsoport beszámolóját. Részt vett a European Society for Pediatric Research társaság vezetőségi ülésén Madridban 2003. május 30-június 1-jén, valamint „Az egészséges kisdetek táplálása a hazai és nemzetközi tapasztalatok tükrében” címmel tartott felkért előadást a „Korszerű és egészséges csecsemő- és kisdetektáplálás” védőnői konferencián Budapesten, 2003. május 27-én.

■ *Dr. Stankovics József* egyetemi adjunktus és *dr. Juhász Zsolt* egyetemi tanársegéd „A Pécsi Égési Centrum egy éves tapasztalatai” címmel tartott beszámolót az Égéscentrumok ünnepi tudományos ülésén Budapesten, 2003. május 16-án.

A Kísérletes Sebészeti Intézetből

■ Magyar Kardiológus Társaság 2003. évi Tudományos Kongresszusán, Balatonfüreden (2002. május 14-17.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Lantos J., Jancsó G., Gasz B., Róth E.*: Leukocita aktiváció katéteres koronária elzárásos modellben. A sebészi trauma hatása; *Jancsó G., Borsiczky B., Szántó Z., Cserepes B., Gasz B., Karosi Z., Sólymos A., Kiss K., Szabó Rényi J., Róth E.*: Nukleáris faktor-kB és aktivátor protein-1 aktivációja a miokardium ischaemiás prekondicionálásában; *Gasz B., Benkő L., Jancsó G., Lantos J., Alotti N., Róth E.*: Oxidatív stressz és gyulladáshoz kapcsolódó válaszreakciók mértékének vizsgálata hagyományos és pumpa nélküli koronária műtétekben.

■ A Harmadik Magyar Mikrokeringési Kongresszuson Balatonkenesén (2003. május 9-10.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Borsiczky B., Ferencz A., Szántó Z., Lantos J., Nyárády J., Róth E.*: A hemarthros pathomechanizmusának kísérletes és klinikai vizsgálata; *Ferencz A., Szántó Z., Róth E.*: A vékonybél korai és késői prekondicionálásának hatása; *Szántó Z., Ferencz A., Borsiczky B., Róth E.*: A mikrocirkuláció vizsgálata hosszú szakaszú trachea pótlás során.

■ *Lantos János* egyetemi docens *Jancsó G., Gasz B., Róth E.* társszerzőkkel „Leukocita aktiváció és adhéziós molekula expresszió zárt mellkas mellett létrehozott szívizom ischaemiareperfúziós modellben” című poszterrel szerepelt a XXXIII. Sümegi Membrán-

Transzport Konferencián (Sümege, 2003. május 20-23.).

■ A XXXVIII Congress of the European Society for Surgical Research (ESSR) kongresszusán a belgiumi Gentben (2003. május 28-31.) az alábbi előadások hangzottak el intézetünkben: *Ferencz A., Szántó Z., Borsiczky B., Jancsó G., Róth E.*: Influence of classic and delayed preconditioning on oxidative stress prior to small bowel auto-transplantation; *Szántó Z., Benkő L., Gasz B., Ferencz A., Molnár F. T., Róth E.*: Outcomes of different suturing techniques in tracheal replacement. Poszter mutattak be: *Lantos J., Jancsó G., Gasz B., Róth E.*: A closed chest model to follow up the leukocyte function during myocardial ischemia reperfusion; *Jancsó G., Gasz B., Cserepes B., Szántó Z., Borsiczky B., Róth E.*: Activation and nuclear translocation of nuclear factor- κ B and activator protein-1 in the preconditioned myocardium; *Borsiczky B., Kiss K., Jancsó G., Naumov I., Róth E.*: Enhanced ability to oxidative burst of articular leukocytes during acute haemarthrosis; *Gasz B., Benkő L., Jancsó G., Lantos J., Alotti N., Róth E.*: Biological benefit of the off-pump coronary surgery: review of oxidative stress and inflammatory response parameters in conventional and off-pump cardiac surgery.

■ *Lantos János* egyetemi docens *Jancsó G., Gasz B., Róth E.* társszerzőkkel „Leukocita aktiváció és adhéziós molekula expresszió szívizom ischaemia-reperfúziós modellben” című poszterrel szerepelt a Magyar Élettani Társaság LXVII. Vándorgyűlésén (Pécs, 2003. június 2-4.).

■ 2003. június 5-6. között Nagykörsön tartották a Csapó-Ruttner Emlékülést, melyen intézetünkben *Ferencz Andrea (Gál I., Róth E.)*: „A nyitott és laparoscopos cholecystectomy által kiváltott oxidatív stressz összehasonlítása” és *Jancsó Gábor*: „Az oxidatív stressz befolyásolása az endogén adaptáció indukciója révén” című előadásokkal szerepelt.

■ *Cserepes Barbara* intézeti demonstrátor „Az NF κ B és AP-1 aktivációja a gyógyszerrel kombinált ischaemiás prekondicionálás folyamatában” címmel előadást tartott a Korányi Frigyes Szakkollégium Tudományos Fórumán Budapesten (2003. április 24.) és „Ischemic preconditioning with ACE inhibitors” címmel a XXIV. Studentská

vedecká konferencián a szlovákiai Martinban (2003. április 29.).

■ 2003. június 2-20. között 17 rezidenshallgató vett részt intézetünkben 3 hetes kötelező manuális készségfejlesztő gyakorlaton, melyet a Sebészeti Klinikával és a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikával együtt szerveztünk.

A Mozgástani Intézetből

■ A Magyar Élettani Társaság LXVII. Vándorgyűlésén az alábbi előadásokkal és poszterekkel vettek részt az intézet munkatársai: *Mezey Béla, Ángyán Lajos*: Az ergometriás index vizsgálata egészséges és beteg egyéneken; *Ángyán Lajos, Teczely Tamás, Pálfai András, Gyurkó Zoltán*: Általános és sportágspecifikus motoros teljesítmények értékelése; *Lakatos Orsolya, Karsai István, Gyurkó Zoltán*: A váll mozgásainak kinetikai és kinematika elemzése; *Teczely Tamás, Csatáryné Tolnai Klára, Rugási Endre, Ángyán Lajos*: Erőnlétfelmérések orvostanhallgatókon; *Rugási Endréné, Török Katalin, Molnár Dénes, Ángyán Lajos*: A rendszeres gyógyúszás hatása a túlsúlyos gyermekek testösszetételére és fizikai terhelhetőségére.

■ *Gyermektábor*: Az eddigi évekhez hasonlóan idén is megszerveztük a nyári gyermektábort (június 16-27-ig) az orvoskar gyermekei számára. A jelentkezők száma 80 fő.

■ *Uszoda*: Karbantartási munkák miatt az uszoda június 27-től augusztus végéig zárva tart.

■ *Állásajánlat*: A Mozgástani Intézet egyetemi adjunktusi állást hirdet a terheléses laboratórium vezetésére.

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetből

■ A 2003-as év tavaszi időszakában az eddigieknél nagyobb számban érdeklődtek és jelentkeztek a PROFEX egészségügyi szaknyelvi vizsga előkészítő kurzusaira és az áprilisi nyelvvizsgára.

Örömmel tapasztaltuk, hogy az országban a rendelkezésre álló 8 vizsgahelyünkön, 6 vizsgahelyen 637 fő jelentkezett angol, ill. német nyelvből a szakmai nyelvvizsgára. Ebben a vizsgaidőszakban a jelentkezők fele Pécsen vizsgázott, 21% Budapesten a Semmelweis Egyetem Nyelvi Kommunikációs Központjában, 12% a budapesti Egészségügyi Főiskolán. A vizsgázók 9%-a Szegeden, 1%-a Kaposváron, 6%-a pedig

Szombathelyen kívánta vizsgáját letenni. Az országban átlagosan a vizsgázók 78%-a kap A, B, illetve C típusú PROFEX vizsgabizonyítványt alap-, közép- és felsőfokon.

Az Ortopédiai Klinikáról

■ *Dr. Halmai Vilmos* tanársegéd a Kölni Egyetem Ortopédiai Klinikáján kétoldalú együttműködés keretében *Prof. Dr. Peer Eysel* meghívására márciusban két hetes tanulmányúton vett részt.

■ *Dr. Kustos Tamás* tanársegéd és *dr. Szabó István* tanársegéd arthroscopos kurzuson vett részt az Uzsocki Kórházban, ahol neves külföldi előadók vezetésével bemutató műtéteken gyakorolták a váll arthroscopiáját.

■ *Dr. Than Péter, dr. Kustos Tamás, dr. Domán István, dr. Bálint Lehel* és *dr. Halmai Vilmos* részt vett és előadást tartott Helsinkiben a European Federation of National Associates of Orthopaedics and Traumatology hatodik kongresszusán május 4-10. között.

■ *Dr. Domán István* tanársegéd és *dr. Bárdos Tamás* PhD hallgató átvette PhD diplomáját.

A Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinikáról

■ A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara és az Általános Orvostudományi Kar Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinikája hároméves posztgraduális művészetterapeuta képzést indít, amely 2003 szeptemberétől veszi kezdetét.

■ *Dr. Trixler Mátyas* egyetemi tanár és *dr. Gáti Ágnes* egyetemi adjunktus 2003 májusában részt vettek az Amerikai Pszichiátriai Társaság éves kongresszusán San Franciscóban.

■ A klinika gyógyító tevékenységének bővüléseként 2003. július 1-jétől nappali szanatóriumi ellátás engedélyezése történt és indul be, amely keretében a hét 5 napján napi 6 órában nyílik lehetőség elsősorban a pszichotikus és súlyos személyiségzavarban szenvedő betegek ellátására, integrálva az ún. parciális hospitalizációs ellátási módszerekkel kapcsolatos újabb eredményeket.

A Radiológiai Klinikáról

■ Az ortopédia szakvizsga előtt álló rezidensek számára kötelező szakmai tanulmányon előadást tartott klinikánkról

dr. Dérczy Katalin, dr. Magda Ingrid és dr. Zólyomi Annamária.

■ A május 22-én Budapesten, a General Electric által szervezett szakmai napon *dr. Nagy Gábor* vett részt.

■ A Balatonfüreden megrendezett Osteologiai Kongresszuson *dr. Horváth László* egyetemi tanár, *dr. Magda Ingrid* és *dr. Zólyomi Annamária* vett részt május 22-23-án.

■ Május 29-31-én, a Hevesy György Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság XIII. Kongresszusán *dr. Weninger Csaba* „A spirál CT és a szcintigráfia eredményeinek összehasonlítása pulmonális emboliában” címmel előadást tartott.

■ A Gastroenterológiai Társaság ezévi kongresszusán Balatonaligán, június 4-7-én, *dr. Dérczy Katalin, dr. Weninger Csaba* és *dr. Zólyomi Annamária* volt jelen. *Dr. Weninger Csaba* előadásának címe „Funkcionális radiológiai vizsgálatok súlyos obstipációban” volt.

■ Június 5-7-én Supetarban, a Horvát Radiológus Társaság éves kongresszusán *dr. Horváth László* és *dr. Battyány István* felkért előadásokkal képviselték klinikánkat.

■ Balatonfüreden június 12-14-én, a Magyar Menopausa Társaság Országos Kongresszusán *dr. Szalai Gábor* „MHT (Menopausal Hormon Terápia) és az emlő denzitása, az emlőszűrés a menopauzában” címmel tartott előadást.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Dr. Molnár F. Tamás* docens május 16-18. között részt vett a European Thoracic Surgery Club soros évi ülésén, melyet idén Lausanne-ban rendeztek meg. Az 1949-ben *Lord Brock* által alapított, Európa vezető mellkassebészeit tömörítő zártkörű, meghívásos társaság jövő évi gyűlése Pécsen lesz. A klub első alkalommal látogat Közép-Európába. Az ülésen terv szerint felkérés alapján *Horváth Örs Péter* professzor és *Balikó Zoltán* főorvos tart reprezentatív előadást.

■ A metastasisok sebészetéről tartott továbbképzést a Dombóvári Kórház szervezésében (*dr. Schmidt László*) *dr. Kalmár Nagy Károly* és *dr. Molnár F. Tamás* profilvervező 2003. május 13-án. Ugyanezen a fórumon *Wéber György* docens a sérvsebészet aktuális kérdéseiről 2003. május 28-án tartott előadást.

A Sebészeti Tanszékről

■ *Mátrai Gábor* I. díjat nyert a Debrecenben megrendezett Fialat Sebészek Fórumán.

■ *Kelemen Ottó* részt vett a Budapesten megrendezett, az elsődleges emlőpótlással foglalkozó plasztikai sebészeti szimpóziumon, majd a Bécsben megrendezett XIV. EURAPS kongresszuson.

■ *Kelemen Ottó* előadást tartott a Kísérletes Sebészetben tartott varróanyag kurzuson a „kóros hegeképződések klinikuma” témában.

■ *Kollár Lajos* professzort ismét beválasztották az MST vezetőségébe a május 8-án tartott vezetőségválasztáson, Budapesten.

■ *Kollár Lajos* professzor meghívottként részt vett a május 15-17-én Prágában megrendezett E.V.I.T.A. (European Vascular and Interventional Training Academy) kerekasztal-megbeszélésen.

■ Május 20-án a PAB székházban a Mozgásszervi munkabizottság által rendezett tudományos ülésen *Kollár Lajos* professzor felkért előadást tartott.

■ Május 21-én stentgraft bemutató műtétet végeztünk *Kollár* professzor vezetésével, melyeken Budapestről és Szegedről érkezett kollégák is részt vettek.

■ 2003. május 30-án a MAÉT Pécsen tartotta soros vezetőségi ülését a Sebészeti Tanszék vendégeként.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár és *dr. Szilágyi András* egyetemi docens részt vett a Berlinben megrendezett Controversies in Obstetrics, Gynecology and Infertility 4. világgongresszuson 2003. április 24-27. között. A bemutatott poszter: *Szilágyi A., Vizer M., Arany A., Szabó I.*: Effects of laparoscopic ovarian electrocautery on ovarian volume, blood flow and vascularisation assessed by 3D ultrasound in patients with polycystic ovary syndrome (PCOS).

Az Urológiai Klinikáról

■ 2003. április 28. és május 1-je között Chicagóban rendezték az American Urological Association (AUA) szokásos évi konferenciáját. Az Európában és

Amerikában egyaránt igen rangosnak számító, immáron monstre rendezvényen mintegy 16 000 urológus vett részt a világ minden tájáról. Az urológia valamennyi alterülete, beleértve a határterületi kérdéseket is, képviselve volt. Számos helyszínen több mint 9000 előadás, poszter, videofilm került prezentálásra. Klinikánkat *dr. Farkas László* egyetemi tanár, *dr. Buzogány István* és *dr. Szántó Árpád* adjunktusok képviselték.

■ Április végén (28-30.) zajlott Tihanyban a Határterületi Microinvasiv Beavatkozások III. Konferenciája. A gastroenterológusok, nőgyógyászok, sebészek és urológusok közös találkozóján *dr. Székely József* adjunktus szekcióelnöki feladatokat látott el. *Dr. Pytel Ákos* tanársegéd „Kismedencei malignomák megoldása extraanatómiás tunnelezett stenttel” címmel előadást tartott.

■ Május 5-én Budapesten a Semmelweis Egyetem által szervezett országos továbbképző konferencián *dr. Farkas László* egyetemi tanár a heredaganatok kezelésének témaköréből tartott előadást.

■ Május 7-én a PAB székházban rendezte a Lilly Hungária Kft. az erectilis dysfunkció új gyógyszerének, a Cialisnak regionális bevezető szimpóziumát. A rendezvény elnöke *dr. Farkas László* egyetemi tanár volt. A klinika oktatói kara és a régió urológusai mellett házi orvosok is részt vettek a rendezvényen.

■ A prosztaták kezelésének újabb lehetőségeiről rendezett egésznapos konferenciát az Astra Zeneca Kft. május 15-én Törökbálinton. Az ülésen *dr. Farkas László* egyetemi tanár „Újabb terápiás lehetőségek hatása az életminőségre” címmel tartott előadást.

■ Az urológus szakorvosi felkészítő továbbképző program (SZFTP) keretében klinikánk május 28-31. között továbbképző programot rendezett „A prostata rosszindulatú daganatai” címmel. A rendezvényen a klinika valamennyi oktatója tartott előadást a prosztaták etiológiájának, diagnosztikájának, műtéti és gyógyszeres kezelésének témaköreiből. A 43 regisztrált szakorvosjelölt a tudományos újdonságokon kívül esténként a város kulturális életével, hangulatával is megismerkedhetett.

Baranyai Orvosok Szociális Alapítvány

Az emberiség történelmén végigvonul az emberek, és különösen a különböző emberi közösségek tagjai közötti szolidaritás. Ez kezdetben a fennmaradás, a túlélés egyik legfontosabb feltétele volt, majd emellett az érdekérvényesítésben is fontos szerepet játszott. Igaz ez bármiféle közösségre, a különböző szakmák kialakulása során és után pedig a szakmai közösségekre is. A középkorban a céhek működésének egyik alapvető vonása és feltétele volt a céh-tagok közötti megegyezés, egyetértés és az egymás iránti szolidaritás, amely nagyon sok területre kiterjedt, és amelyet a céh szabályzatában írásban is rögzítettek.

Egy olyan hivatás esetén pedig, ahol a leglényegesebb vonás az elesett, a beteg ember szolgálata, ezen érzésnek különösképpen erősen jelen kell lennie a hivatást gyakorlók egymás közti viszonyában is.

Az orvostársadalmon belül ma igen nagy a megosztottság a különböző szakmai csoportok között, gyengült az összetartozás, a közös fellépés, mert a szűkebb egyéni és szakmacsoport érdekek elhomályosították a valamennyi orvosra érvényes közös érdekeket és ezek érvényesítését. Ez visszatükröződik az orvosoknak a társadalmon belül elfoglalt presztízsén is, mely folyamatosan gyengülő tendenciát mutat, és lassan az utánpótlás minőségét veszélyezteti.

Egyetlen dologban azonban ennek a folyamatnak semmi-féleképpen sem szabadna teret nyernie, nevezetesen a bajba jutott kollégák felé történő segítségnyújtásban biztosan nem. Ez a kollegialitás, a szakmai szolidaritás alapjait érintő kérdés, mely megalkuvást nem ismerhet. A minden egyéb érdeket mellőző, tiszta szolidaritásérzés mellett azt is tudnunk kell, hogy mindannyian átkerülhetünk a túloldalra is, kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy magunk (vagy közeli hozzátartozóink) szorulunk segítségre.

Megyénkben a Baranya Megyei Orvosi Kamara által ala-

pított Baranyai Orvosok Szociális Alapítvány (mely közhasznú alapítványként működik) vállalta magára és próbálja ellátni ezt a segélyező funkciót, bevételi forrásai azonban eddig szűkösek voltak, gyakorlatilag csak a kamara tisztségviselőinek fel nem vett és ide áttutalt tiszteletdíjai képezték az anyagi alapokat. Ez hosszú távon természetesen biztos és elégséges pénzalapot nem biztosíthat, ezért a Baranya Megyei Orvosi Kamara vezetősége és az alapítvány kuratóriuma offenzívát indít a bevételi források bővítésére.

Ennek jegyében tisztelettel kérünk minden kollégát, hogy – átérezve és átgondolva ennek fontosságát – lehetőségeinek megfelelően támogassa alapítványunkat, illetve ezen keresztül a nehéz helyzetbe jutott orvoskollégákat, vagy azok közvetlen hozzátartozóit.

Alapítványunk jelenleg 2 munkanélküli orvoskollégát, 3 orvos-özvegyet és 6 orvos-árvát támogat.

Felmerült még különböző rendezvények szervezésének terve is, melyek kapcsán a bevételek az alapítvány vagyonát gyarapítanák. Kérjük kollégáinkat arra is, hogy az ilyen rendezvényeken aktívan és adakozóan vegyenek részt.

Alapítványunk számlaszáma:

Baranyai Orvosok Szociális Alapítvány
PostaBank és Takarékpénztár Rt. 249-98903/025-09536

Ismételten kérjük tehát, hogy ezen – nyilvánvalóan mindenki számára elfogadható és támogatható – nemes cél érdekében eszközöljenek befizetéseket a fenti számlára!

Figyelmüket megköszönve, megértésüket és támogatásukat várva:

Dr. Hegedűs Géza
kuratóriumi elnök

Habilitációs és PhD oklevelek átadása

„Az év legnépszerűbb oktatója” pályázat nyertesei

A PEDAGÓGUSNAP ESEMÉNYEIBŐL

A PTE Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottsága döntése alapján a szenátusa habilitációt ítelt oda *P. Müller Péternek* (BTK), *Gyöngyösiné Kiss Enikőnek* (BTK), *Nagy Mártának* (MK), *Deli Józsefnek* (ÁOK), *Lóránd Tamásnak* (ÁOK), *Bíró Zsoltnak* (ÁOK), *Horváth Juditnak* (ÁOK), *Király Ágnesnek* (ÁOK), *Környei Józsefnek* (ÁOK), *Kőszegi Tamásnak* (ÁOK), *Lovász Györgynek* (ÁOK), *Molnár F. Tamásnak* (ÁOK), *Pintér Erikának* (ÁOK) és *Szabó Györgynek* (ÁOK), továbbá hat nem pécsi egyetemi oktatónak.

A PTE Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottsága sikeres védésük alapján PhD címet adományozott a következő pécsi egyetemi oktatóknak: *B. Székely Gábor* (BTK), *Merényi Annamária* (BTK), *Horváth Miléna* (BTK), *Gyenezse Péter* (TTK), *Bessenyei István* (KTK), *Sramó András* (KTK), *Bárdos Tamás* (ÁOK), *Borsiczky Balázs* (ÁOK), *Domán István* (ÁOK), *Gyöngyi Zoltán* (ÁOK), *Lénárd Kata* (BTK), *Szakmány Tamás* (ÁOK). DLA címet adományozott *Radosza Attila* festőművésznek, *Tolnay Imre* festőművésznek.

A PTE rektora nyolcadik alkalommal hirdette meg „Az év legnépszerűbb oktató-

ja” pályázatot, amely címet a következő oktatók nyerték el: az Állam- és Jogtudományi Karon *dr. Béli Gábor*, az Általános Orvostudományi Karon *dr. Szeberényi József*, a Bölcsészettudományi Karon *H. Nagy Péter*, az Egészségügyi Főiskolai Karon *dr. Komáromy László*, az Illyés Gyula Főiskolai Karon *dr. Tolnai Gyula*, a Közgazdaságtudományi Karon *dr. Kaposi Zoltán*, a Művészeti Karon *Neumayer Károly*, a Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Karon *dr. Varga Lajos*, a Természettudományi Karon *dr. Hoffmann Gyula*, a TTK Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézetben *dr. Agárdi Péter*.

Kedves Kollégák, Olvasóink!

Önök most az Orvostudományi Hírmondó nyár előtt megjelenő utolsó számát tartják a kezükben. A hihetetlen gyorsan telő idő a zord és havas januárból szinte észrevétlenül repített át bennünket a forró mediterrán nyárba, jelezve, hogy megint közeleg a tanév vége, vizsgákkal, felvétellekkel, kongresszusokkal együtt. Nagyon sok fontos döntés, egyetemvezetési, oktatási, finanszírozási változás történt az elmúlt időszakban, melyet izgalommal, jó érzéssel, vagy éppen fenntartásokkal vettünk tudomásul.

Az Orvostudományi Hírmondó Szerkesztőbizottsága, a Sajtóiroda munkatársai, a klinikák, intézetek sajtóreferensei megpróbálták, hogy Önökhöz minél több információt juttassanak el karunk eseményeiről, az egészségügy forrongó helyzetéről. Most itt a vakáció, a kikapcsolódás ideje, mely egyaránt szükséges a fizikai és szellemi megújuláshoz, a feltöltődéshez. Minden kedves olvasónknak ezen gondolatok jegyében kívánunk nagyon kellemes nyári pihenést, sok szabadidőt egymásra és a családra.

Dr. Róth Erzsébet
a Szerkesztőbizottság tagja

D. ZS.

T. G.

D. ZS.

GY. CS.

GY. CS.

T. G.

T. G.

„Pécsi Természetfotósok”

A Pécsi Ifjúsági Ház Galériájában Tam László fotóművész nyitotta meg a kiállítást, melyen Dékány Zsolt, Gyarmati Csaba, Nagy Gábor, Papp Zoltán és Takács Gábor képei szerepeltek.

D. ZS.

D. ZS.